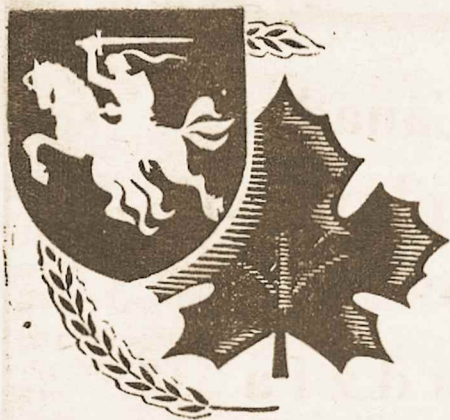

Nepriklausoma LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Nr. 34(700) KAINA 15 ct.

MONTREAL, 1960 m. RUGPJŪČIO-AUGUST 24 d.

PRICE 15 ct XX METAI

Politinių įvykių savaitė

RUSIJOS DIKTATŪRA KURSTO AFRIKOS TAUTŲ TARPUSAVĘ NEAPYKANTĄ

Nepaprastai didelė Jungtinių Tautų organizacijos rolė. — Indonezijoje Sukarno pasiėmė diktatoriaus pareigas. — Kipro sala jau laisva valstybė. — Čad ir Centrinė Afrika, respublikos. — Lulumba jau susitaikė su Jungtinių Tautų organizacija. — Chruščiovas veržiasi pas Eisenhowerį. — Nesutarimai sovietiniame bloke. — Posėdžiauja Amerikos valstybės. —

Kuriantis naujoms valstybėms; joms sprendžiant savo viadus ir santykių su kaimynais klausimus, kurie tikrai labai paviršutiniškai suvokiami — bendroje labai panioje ir daugybe problemų apsunkintoje tarp tautinėje būsenoje, —

LABAI LENGVAI SUDARO MA IR SUSIDARO VISOKIŲ PAINIAVŲ. Todėl šie metai ypatingai yra neramūs, nervingi ir kupini neikėtumų, kuriuos tenka kubiui spręsti ir, sprendžiant, daryti kartais nemalonių ir por malioms sąlygoms neprimtinių kompromisų. Čia reikia pabrėžti, kad nors Jungtinių Tautų organizacija turi daug trūkumų ir visumoje neišlaiko logiškos linijos, vis dėlto dabartyje

JUNGTINIŲ TAUTŲ ORGANIZACIJA YRA DIDŽIAUSIS TARPTAUTINIŲ SANTYKIŲ REGULIUOTOJAS Jeigu Rusija būtų nuširdi JTO ilygyvė ir tikrai nuširdžiai remtų šią organizaciją, žmonės gautų sparciais žingsniais eiti į sugyvenimą. Tačiau Rusijos diktatūra turi visai priešingus tikslus tiems, kuriuos skelbia ir tarptautinius santykius drumsčia visais būdais ir visom priemonėmis. Ypač akiplėšiškai Rusijos diktatūra kursto Afrikos tautų tarpusavę ir Afrikos žmonių neapykantą bal tiems žmonėms.

MASKVOS DIKTATŪRA SUKTAIS BŪDAIS KURSTO RASINĘ NEAPYKANTĄ, tuo neva dėdamasi spalvuotų jų užtarėją. Bet ir čia didelis rusų diktatūros ardomojo dar bo stabdis yra Jungtinės Tau tos. Atrodo, kad ir Afrikos tau tos supras, jog JTO yra jų lais vės gynėjos ir jų nepriklausomybės užtarytojos. Lulumba pagalvau sutiko, kad JTO Kon gui nori tikrai gera, nes pa tiems Kongo gyventojams pa lieka teisę spręsti savo vidaus reikalus.

Buv. Indonezijos presiden tas Sukarno, pasiskelbęs dikta torium,

NUTRAUKĖ SANTYKIUS SU OLANDIJA, nes ji neatiduodanti N. Gvine jos Indonezijai. Sukarno, dik tatoriaus užsimojimu, reikalau ja jam paklusti N. Gvinėją, o gal N. Gvinėją nori būti nepri kausoma nuo Indonezijos? Mat, jis vykda revoliuciją, to dėl uždare socialistų ir liberalų partijas, bet prašo komunistų bendradarbiavimo...

Idomiasia gal, kad

CHRUŠČIOVAS PER JĖGĄ VERŽIASI PAS EISENHOWERĮ, o kai jis jo nekviečia, tai ver žiasi į JTO pilnatį ir ten jis no

ri padaryti naują „viršūnių kon ferenciją“, kai pirmąją sugriovė. Bet šis Chruščiovo veržimo si klausimas dar neišbaigtas.

Kodėl Chruščiovas veržiasi pas Eisenhowerį, yra

LABAI IDOMUS IR INRI GUOJANTIS KLAUSIMAS.

Neabejotina, kad Chruščio vui rūpi propaganda. Chruščio vas nuvertęs žudiką Staliną, pats nori kuo nors pasižymėti ir jam tas vis nesiseka. Iš kitos pusės, Chruščiova verčia ir bū tini reikalai. Ypač Chruščioviui padus spirgma

MASKVOS SANTYKIŲ PAAŠTRĖJIMAI SU PEKINGU.

Tiksliai dar niekas nežino, kas vyksta tarp šių „brolišių“ diktatūrų, bet yra faktas, kad vyksta. Nesutarimai prasidėjo nuo ideologinių klausimų, kai Chruščiovas paskelbė koegzistenciją, o Mao pasisakė, kad Chruščiovas neteisingu keliu su ka, nes

PAGAL MARKSĄ, KARAS NEIŠVENGIAMAS.

Chruščiovas aiškino Mao-Tse-tungui, kad ir jis prie to einas, bet tikrai taktiką pasirinkęs ap gaulingesnę — skelbias taiką, o ruokiasis karui. Vis dėlto Mao nebuvo įtikintas ir plyšys tarp Maskvos ir Peipingo pradėjo plėstis. Dabar jau prieita prie to, kad

IS KINIJOS IŠVYKSTA RUSŲ SPECIALISTAI, kurių spėjama esant keliolika tūkstančių. Paskutinės žinios praneša, kad iš Peipingo išėma vis nauji traukiniai su grįžtan čiais ir Maskvą rusų ekspertais. Ar Maskva juos atšaukė, ar Peipingas juos išvarė, dar ne pranešama, bet faktas yra, kad rusai iš Kinijos išvažiuoja. Ga limas dalykas, kad Maskva išsi gando dar caro skelbtojo „gel tonajo pavojaus“, ką Maskva neabejotinai jaučia...

Dideliu susidomėjimu yra se kama

AMERIKOS VALSTYBIŲ KONFERENCIJA

Rugpjūčio 16 d. sostinėje San Jose susirinko Amerikos valstybių užsienių reikalų mi nisterių konferencija, kuri jau pasmerkė Dominikonų dikta toriaus suorganizuotą pasikėsi nimą prieš Venecuelos prezi dentą ir dabar svarsto Kubos su JAV santykių klausimą.

Šitoje konferencijoje gali bū ti kaikiurių staigmenų.

— Rugpjūčio 13 d. paskelbta Čado ir Centrinės Afrikos res publika.

— Rugpjūčio 15 d. paskelo ta Prancūzų Kongo respublika.

— Rugp 16 d. paskelbta Kipro salos respublika, kurios prezidentu išrinktas arkivysku pas Makarios.

Naujienos iš pasaulio sostinės

PASISAKĖ PRIEŠ PABAL TIJO ANEKSIJĄ

Europos Taryboje neatsto saulio valstybių vyriausybių; vaujamų Valstybių Komisija, kurios pirmininkas yra Britani jos parlamento narys P. Kirk, liepos gale turėjo Paryžiuje se siją ir vieną savo posėdžių pa šventė Sovietų Sąjungos agresijos prieš Pabaltijo valstybes — Lietuvą, Latviją ir Estiją — dvidešimtmečiui paminėti. Ta me posėdyje Lietuvai atstova vo diplomatų šefas ir Lietuvos atstovas Paryžiuje Stasys Lozoraitis, Latvijos — min. O. Grosvalds, ir Estijai — min. A. Torma. Svarstymo metu

KOMISIJA PARODĖ DIDE LĮ DRAUGINGUMĄ PABAL TIJO TAUTOMS IR VISIŠ KĄ PRITARIMĄ JŲ SIE KIAMS ATSTATYTI VALS TYBIŲ NEPRIKLAUSOMYBĘ.

Min. Lozoraitis šiai komisijai padaro pranešimą. Ši kartą jis buvo pakviestas komisijos, Lie tuvos Laisvės komitetui pasiū lius. Komisija, išklausiusi pa reiškimų ir pasisakymų, išreiš kė savo palankų nusistatymą Pabaltijo valstybėms — Lietu vai, Latvijai ir Estijai, vienbal siai liepos 29 d. priimama rezolucija, kuri rudenį (rugsėjo mė nesį) bus pateikta Europos ta rybos Patariamajai asamblėjai. Komisijos nutarimas skamba šiaip: „Trijų Europos valsty bių — Estijos, Latvijos ir Lie tuvos — karinės okupacijos ir priverstinės inkorporacijos į So vietų Sąjungą dvidešimtmečio proga Asamblėja pabrėžia, kad ši

NETEISĖTA ANEKSIJA ĮVYKDYTA PRIEŠ TIKRĄ JĄ TŲ TAUTŲ VALIĄ; kad Pabaltijo valstybių nepri klausomybė de jure tebeprapa žįstama daugumos laisvojo pa

MONTREALIS

● Inž. Janulionis, vadovaujantis didelei statybos kompanijai, ties Brome Lake nusipirko gra žią farmą.

● Pp. Monstavičiai atosogas tu rėjo p. Janulionio farmoje ir lankėsi Toronte vestuvėse.

● P. Barauskas, villasaliotis, lankėsi Čikagoje ir dalyvavo brolio žmonos laidotuvėse.

● Grįžo seselės atlikusios meti nes rekolekcijas ir pailsėjusios savo motiniškuose namuose Putname prie savo darbo dar želyje. Darželis jau veikia

● Mirė Marė Šimkienė ir pra ėjusią savaitę palaidota. Liko vyrras, M. Šimkus, sūnus Kas peras ir Jurgis ir duktė Ona Naujokienė. Visiems nuširdi užuojauta.

● E. Martinaitienė apie savai tę laiko ligoninėje tikrino svei katą.

● Sekmadienį AV. talkininka vo du svečiai lietuviai kunigai: Tėv. Tercijus Garbukas ir kan. F. Kapočius, kuris lanko savo gimines ir pažįstamus Montrealyje. (AV).

● Mirė Marė Šimkienė ir pra ėjusią savaitę palaidota. Liko vyrras, M. Šimkus, sūnus Kas peras ir Jurgis ir duktė Ona Naujokienė. Visiems nuširdi užuojauta.

● E. Martinaitienė apie savai tę laiko ligoninėje tikrino svei katą.

● Sekmadienį AV. talkininka vo du svečiai lietuviai kunigai: Tėv. Tercijus Garbukas ir kan. F. Kapočius, kuris lanko savo gimines ir pažįstamus Montrealyje. (AV).

● Mirė Marė Šimkienė ir pra ėjusią savaitę palaidota. Liko vyrras, M. Šimkus, sūnus Kas peras ir Jurgis ir duktė Ona Naujokienė. Visiems nuširdi užuojauta.

● E. Martinaitienė apie savai tę laiko ligoninėje tikrino svei katą.

● Sekmadienį AV. talkininka vo du svečiai lietuviai kunigai: Tėv. Tercijus Garbukas ir kan. F. Kapočius, kuris lanko savo gimines ir pažįstamus Montrealyje. (AV).

● Mirė Marė Šimkienė ir pra ėjusią savaitę palaidota. Liko vyrras, M. Šimkus, sūnus Kas peras ir Jurgis ir duktė Ona Naujokienė. Visiems nuširdi užuojauta.

● E. Martinaitienė apie savai tę laiko ligoninėje tikrino svei katą.

● Sekmadienį AV. talkininka vo du svečiai lietuviai kunigai: Tėv. Tercijus Garbukas ir kan. F. Kapočius, kuris lanko savo gimines ir pažįstamus Montrealyje. (AV).

● Mirė Marė Šimkienė ir pra ėjusią savaitę palaidota. Liko vyrras, M. Šimkus, sūnus Kas peras ir Jurgis ir duktė Ona Naujokienė. Visiems nuširdi užuojauta.

● E. Martinaitienė apie savai tę laiko ligoninėje tikrino svei katą.

● Sekmadienį AV. talkininka vo du svečiai lietuviai kunigai: Tėv. Tercijus Garbukas ir kan. F. Kapočius, kuris lanko savo gimines ir pažįstamus Montrealyje. (AV).

● Mirė Marė Šimkienė ir pra ėjusią savaitę palaidota. Liko vyrras, M. Šimkus, sūnus Kas peras ir Jurgis ir duktė Ona Naujokienė. Visiems nuširdi užuojauta.

● E. Martinaitienė apie savai tę laiko ligoninėje tikrino svei katą.

● Sekmadienį AV. talkininka vo du svečiai lietuviai kunigai: Tėv. Tercijus Garbukas ir kan. F. Kapočius, kuris lanko savo gimines ir pažįstamus Montrealyje. (AV).

● Mirė Marė Šimkienė ir pra ėjusią savaitę palaidota. Liko vyrras, M. Šimkus, sūnus Kas peras ir Jurgis ir duktė Ona Naujokienė. Visiems nuširdi užuojauta.

● E. Martinaitienė apie savai tę laiko ligoninėje tikrino svei katą.

● Sekmadienį AV. talkininka vo du svečiai lietuviai kunigai: Tėv. Tercijus Garbukas ir kan. F. Kapočius, kuris lanko savo gimines ir pažįstamus Montrealyje. (AV).

● Mirė Marė Šimkienė ir pra ėjusią savaitę palaidota. Liko vyrras, M. Šimkus, sūnus Kas peras ir Jurgis ir duktė Ona Naujokienė. Visiems nuširdi užuojauta.

Kas nauja Kanadoje?

DIDŽIULĖ HYDRO - QUE DIDELIS SUSIRŪPINIMAS BEC ELEKTRINĖ DĖL GINKLŲ

Hydro - Quebec presiden tas M. Latrelle parnešė, kad kompanija statys didžiulę elek trinę prie Manikugan upės, ku ri teka iš Labradoro augštumų ir įteka į Sv. Lauryno žiotis. Betoninė užtvara bus 4,000 pė dy ilgio, 650 pėdų aukščio ir pareikalaus 2,500,000 kūbų be tono. Vandens rezervuaras tu rės apie 800 ketvirtinių mylių ploto. Nuo Montrelio užtvan ka bus apie 470 mylių oro lini jos atstumo. Elektrinės pastatv mas atsieis apie du milijardus do lerių.

Liberalų vadas L. Pearson, neva kaip taikos čempionas, pa sisakė prieš atominis ginklus ir todėl siūlo Kanadai nedaryti pastangų įsigyti atominis gink lų. Toks nusistatymas kelia su sirūpinimą, nes yra aišku, kad jeigu kiltų atominis karas, ku riam ruošiasi Rusija ir Ameri ka, tai ne gi kas nors gali pasi tikėti, kad Kanados niekas ne pulstų atominiais ginklais todėl, kad Kanada atominis ginklų neturi. Tokiu atveju Kanadą lengviausia būtų atominiais ginklais sumušti, nes ji neturė tų kuo nei pasipriešinti.

MAŠINŲ FONDO VAJUS

Dr. J. Senikas, V St. Jean, P. Q.\$20.00

Dr. Juozas Senikas, labai ge rą St. Jeano vardą turįs, Jeane fabriku darbininkų mylimas ir plačiai žinomas už miesto ribų, bei nuširdžiai gerbamas kaip gydytojas ir kaip žmogus, — mokėdamas NL prenumeratą, NL Mašinų fondui paskyrė 20 dolerių, bet ir pastebėjo, kad reikale NL parems ir dar dau giau ir efektingiau.

Mylė Augustas, V Montreal\$10.00

„Siuntinių namiškiams“ (žiū rėkite šiuo vardu Nepriklaus omoje Lietuvoje skelbimus) agentūros vedėjas Augustas Mylė, siunčias siuntinius visie ms, kas tikrai per jį užsako. i

visas šalis anapus Atlanto van denyno, jų tarpe ir i Lieuvą bei Rusiją mokėdamas skelbimų išlaidas, įdavė dar 10 dol. pa reikšdamas: Ir aš noriu prisidėti prie NL Mašinų fondo, kad greičiau būtų pertvarkyta spaustuvė.

Kibirkštis Justas, V Montreal\$10.00

Inžinierius Justas Kibirkštis, visuomenininkas ir Tautinių šo kių vedėjas, per NL Mašinų fon do vajuos vedėją, Pr. Paukštai tį, NL Mašinų fondo titulu nu pirko vieną šerą.

Visiems vajuos dalyviams nuširdžiai dėkojame ir prašo me atsiliiepti daugiau tautiečių. Spaudos Bendrovės „Neprik lausoma Lietuva“ Valdyba.

KITOS NAUJIENOS.

— Rugp. 15 d Stockholme atidarytas 11 astronautikos pa saulinis kongresas, kuriame da yvauja 32 valstybių 500 moks lininkų.

— JAV numuštojo Rusijos lakūno Powers byla Maskvoje pasibaigė. Lakūnas nuteistas atemimu laisvės 10 metų, kurių 3 metai jam teks išbūti kalėjime.

— Katangos valdžia pasisakė prieš Lumumbą, kurį reikalau ja nuversti. 4 Kongo partijos pa sisakė už federalinę Kongo są rangą.

● Loyola High įstojamuo sius egzaminus išlaikė Rimas Rudinskas, baigęs St. Ignatius mokyklą su „High honours“.

Brolis Algis toje pat gimnazijo je perėjo į paskutinę klasę su „First honours“.

● St. ir K. Grigaičiai, anksčiau turėję vągyklą, St. Clar rajone turi įsigiję Cigar Store ir sėk mingai verčiasi.

Antanaitis Juozas,

SUSITARA DĖL KELIŲ

Provincijos ir Federalinė val džios susitarė, kad kelius, ku rie turi tarnauti visai Kanadai, ves ir taisy Federalinė valdžia, nors tie keliai enia ir per mies tus; ir miestų srityse federali niai keliai bus vedami ir taiso mi Federalinės valdžios.

KLSS STUDIŲ DIENOS MONTREALYJE

Rugsėjo mėn. 24, 25 dieno mis Kanados Lietuvių studen tų sąjunga ruošia Studijų Die nas Montrealyje.

Plačiau apie tai bus pranešta vėliau.

GERAI PASISEKĖ ORINIAI BANDYMAI

Amerikanai paleidę satelitą su kabina, jau antrą kartą ją grąžino iš padangių į žemę sau gjai.

Rusai taip pat paleido tokia raketą su kabina, kurioje buvo du šunės, ir sugrąžino į Žemę. Rusai tai padarė pirmą kartą.

Dabar rusai su amerikonais lenktyniaus, kas pirmas paleis kabiną su žmogumi ir grąžins į žemę.

AUKOS „N.L.“

A. Paškevičienė, Mtl. 2.00

G. Bakanavičienė, Verd. 1.00

Prof. Ig. Končius, So. Boston 3.00

A. Patamsis, Deer Pc., N. Y. 4.00

K. Mikėnas, Mtl. 1.00

J. Juodgudis, Chicago 4.50

A. Einikis, Toronto, Ont. 2.—

S. Pulkys, Toronto, Ont. 2.—

Nuoširdžiai už paramą dėko jame. NL.

VII Kanados Lietuvių Diena įvyksta rugs. 3-5 d. Toronte

SEIMELIS SVARSTĖ LIETUVIŲ DENOS REIKALUS

Šeštadienį, rugsėjo 3 d. in ternational Institute įvyks me no parodos atidarymas, o Scar bor Arena salėje bus rautas ir pasilinksminimas, o sekmadie nį šventė prasidės 11 val. pa maldomis po atviru dangumi naujose lietuvių kapinėse. 4 v. Scarbor Arena salėje prasidės minėjimas, kuriame pagrindi niu kalbėtoju bus mūsų atsto vybės Washingtono patarėjas St. Bačkis. Programoje tauti niai šokiai, kuriuos išpildys 10 grupių apie 200 šokėjų, vado vaujant V. Tarutai, o be to, pa sirodys vietiniai, muz. St. Gai levičiaus vedamas Varpo ir sol. V. Verikačio vedamas Prisi

kėlimo varapijos chorai. Nelengvai ėjo šiai šventei praveisti įvairių pareigūnų, ku rių reikės apie pusimtį, sudary mas. Gal nujausdami darbą, iš 25 tarybos narių į posėdį atsi lankė vos 9, o iš esamų apie 40 organizacijų, vos 13 savo ats tovus atsiuntė.

Programos dalyvių registra cija vyks vietoje, būtent Scar bor Arenoje, o informacija vi sais šventės reikalais bus Lietu vių Namuose 1129 Dundas Str. W., tel. LE 3-3027.

Be Kanadoje veikiančių tau tinių šokių vienetų, į ruošiamą Lietuvių Dienoje programos iš

pildymą iš J. A. V. atvyks dar kelios tautiniuose šokiuose pa sižymėję grupės, kurių tarpe 40 asmenų bus reikalinga apnak vindinti.

Apylinkės Valdyba maloniai prašo Toronte gyvenančių tau tiečių padaryti paslaugą — pa gal galimybę priimti pas save vieną - kitą atvykstančių prog ramos dalyvių apnakvindinti.

Sutikus padaryti tą paslau gą, prašome pranešti tuo rei kalu besirūpinančiam St. Bane liui, 230 Salem Ave., Toronto 4, tel. LE 5-5803, už ką iš anks to dėkojame.

Apylinkės Valdyba.

MAREI ŠIMKIENEI

mirus, vyrui M. Šimkui,

sūnams Kasperui ir Jurgui ir dukrai Onai Šimkutei-
Naujokienei nuoširdžiai užuojautą reiškia

Mykolo Šulmistro šeima.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

Authorized as
second class mail, Post Office Department, Ottawa
LEIDŽIA KANADOS LIETUVIŲ CENTRO TARYBA IR
SPAUDOS BENDROVĖ „NEPRIKLAUSOMA LIETUVA“.
Redaktorius Jonas Kardelis.
DOMinic 6-6220

7722 George Str., Ville Lasalle, Montreal, P. Q., Canada.
Prenumerata metams: Yearly Subscription Rates:
Kanadoje\$ 5.00 Canada\$ 5.00
Amerika ir P. Amerika \$ 5.50 America & S. America. \$ 5.50
Visur kitur\$ 6.00 Other Countries\$ 6.00
Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenumerata arba sm. pašto ž.)
Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

70 metų Lito autoriui

VACLOVUI VAIDOTUI

Daugelis mūsų nežino, kaip bendruomenės eilėse turi nepaprastai įdomių ir svarbių asmenų, kurie, kaip gairės, nužymi tūlus Lietuvos kelius ir jų kryptis. Vienas tokių visuo menininkų yra Vaclovas Vaidotas, kurio gyvenimas ir veikla susieta su lietuvių tautos ir Lietuvos valstybės kūrimu ir jos kovomis už laisvę ir nepriklausomybę. Tat susipažinkime su juo.

V. Vaidotas yra gimęs 1890 m. rugsėjo 7 d. Sviliukų kaime, Josvainių val., Kėdainių aps. Jo motina buvo jauniausia dukterė Napoleono armijos karininko, pasilikusio Lietuvoje ir čia sukuriojo šeimą. Tėvas buvo kilęs iš senų Lietuvos bajorų, galbūt iš Lietuvos kunigaikščio Vaidoto palikuonių. To įrodymui galėtų būti liet. kunigai kščių karūna, kuri yra Vaidoto giminės herbe. Rusų Heroldijos Departamento archyvuose Petrograde yra užsilikę Vaidoto giminės rašyti dokumentai, pradedant 1679 m. Ankstyvesni dokumentai yra užvėję 1655 m., kuomet rusai užėmė Vilnių ir jį, prieš pasitraukdami, žiauriai sugriovė ir sudegino. V. Vaidotas turi nuorašą Heroldijos Departamento išrašo, kuriame pradedant 1679 m. ir baigiant 1900 m., yra suregistruoti visi vyriškos lyties Vaidotai, sukažę 21 m. amžiaus.

Jo mokslas tęsėsi rusų kalba (neišskiriant ir tikybos) nuo pradžios mokyklos iki Petraplio universiteto gamtos fakulteto, kurio dėl tėvo mirties ir dėl karo baigti negalėjo. Gal todėl, kad V. V. visuomeniniame ir politiniame gyvenime ankstyvą pradžią dalyvauti: nuo 1905 m., kuomet stražninkų kartu su kitais moksleiviais buvo sulaukytas ir tik mokyklos direktoriui užtariant nebuvo nubaus tas, bet tas įvykis lydėjo jį iki karo pradžios, kenkdamas jam atliekant karo tarnybą aspirantu Kaune 109 pulke. Nors kvo timus karininko laipsniui geriausiai išlaikydavo, bet karininko laipsnis jam nebuvo duotas dėl neištikimybės carui.

1914 m. mobilizuotas į pasaulinį karą, vėlavai rudenį išsiųstas frontą, kur mūšiuose išbuvo iki 1915 m. sausio pradžios, kada buvo sužeistas ir kontūzintas, todėl išsiųstas į ligoninę ir iš ten į karo mokyklą Kijeve, kurią baigęs, buvo nusiųstas į Kazanijos karo apygardos štabą ir ten paskirtas į 93 atsargos pulką Carycine prie Volgos (dabar Stalingrad), kur buvo kuopos vadu ir paruošė 23 kuopas į frontą. Ten jį užklupo pirma revoliucija 1917 m. Tada antrą kartą buvo pasiųstas į frontą. Po spalio revoliucijos iš kariuomenės pasitraukė ir su giminėmis karo pabėgėliais 1918 m. pavasarį palikę ūkį su pasėliais, gyvu ir negyvu inventorium, bėgo į tėvynę,

kuri buvo vokiečių okupuota. Po lapkričio 11 d. vokiečių revoliucijos, V. V. buvo išrinktas Josvainių valsčiaus atstovu į 2-ą Lietuvos Konferenciją, kuri įvyko Kaune 1919 m. sausio mėn. Konferencijoje liaudininkų frakcijoje buvo pakviestas M. Sleževičiaus padėti organizuoti Valstybės Kontrolę. Sunkus buvo organizacinis darbas tuščioje vietoje, esant dar vokiečių okupacijai ir trūks tant žmonių pareigoms, bet darbas vyko.

Teko daug pasidaryti ruošiant rinkimus į Steigiamąją Seimą, dirbant Valstiečių Liaudininkų centro komitete. Buvo išstatytas kandidatu Raseinių rinkiminėje apygardoje. St. Seime buvo ekonominės komisijos prezidiume sekretorium, pirm. buvo kun. Juozas Vailokaitis. Tai komisijai buvo pateiktas svarstyti piniginio vieneto įstatymo projektas, kuriam buvo siūloma daug Lietuvos piniginio vieneto pavadinimų: auksinis, muštinis, doleris, krona, frankas ir kt. Visi tie pavadinimai jam nepatiko. Jieško damas tinkamesnio pavadinimo, V. V. pastebėjęs, kad k taučiai mūsų kraštą vadina žodžiais, kurie prasideda „LIT“, garsais.

Pridėjęs prie šių aglūnų „AS“ gavo naują, neilgą žodį „LITAS“. Ekonominėje komisijoje, balsuojant piniginio vieneto pavadinimą, LITAS gavo tik 8 balsus iš 28. Daugumą balsų gavo referento Aglinskio siūlomas pavadinimas „Auksinas“, bet antru skaitymu balsuojant, „LITAS“ gavo daugumą. Tat nepriklausoma Lietuva ir turėjo Litus, kuriuos okupantas pasigrobė.

Šalia darbų St. Seime, V. V. buvo Valst. Liaud. frakcijos p. kviestas eiti „Lietuvos Žinių“ dienraščio administratoriaus pareigas. Buvo vienas iš „Varpo“ akc. b-vės Kaune steigėjų. Tuo laiku buvo nupirktas didelis sklypas prie Gedimino g-vės, kur įsikūrė „Varpo“ b-vė ir jos spaustuvė, aplink kurią spietėsi visa Liaudininkų veikla.

Tarnaudamas Valstybės Kontrolėje ir būdamas St. Seime, tvarkė karo nuturtą ūkį, savo valsčiaus ir apskrities kooperatyvus ir Kėdainiuose įkūrė b-vę „Pramonę“, kuri gavo iš miesto koncesiją įsteigti elektros šiluminę stotį teikti miesto gyventojams elektros energiją. 1921 m. liepos 1 d. elektros stotis buvo atidaryta kartu su lentpjūve ir medžio apdirbimo įmone.

V. V. įsteigė Josvainių ūkio ratelį 1908 m. Su Josvainių v. karu kun. Adomu Vilimu įsteigė Josvainių vartotojų kooperatyvą „Šušvė“, 1909 m. Tai buvo tik antras Lietuvoje vartotojų kooperatyvas (pirmas buvo įsteigtas Skuode). Po kelių mėnesių buvo įsteigtas Josvainių kredito kooperatyvas - bankelis, suvaidinęs didelį ekonominį vaidmenį. Kooperatyvinės organizacijos pakėlė visų Josvainių valsčiaus gyventojų ekonominę gerovę, kurią pakirto prasidėjęs I pasaulinis karas.

Atstautis nepriklausomą Lietuvos valstybę, visos buvusios organizacijos buvo atkurtos ir dar sparčiau plėtėsi ir augo. Šale buvusių kooperatyvų po karo buvo steigiamos garinės pieninės ir grietinės nugriebimo punktai. Gyvenimas tvarkėsi, plėtėsi, augo. 1924 m. V. V. keitė gyvenimą - pasitraukė iš tarnybos, apsigyveno ūkyje ir iš čia tvarkė vis augančias ekonomines organizacijas.

Sliviuokų kaimui 1926 m. išsiškirščius į vienkiemius, V. V. to ūkis liko ant Šušvės upės kranto. Jau 1933 m. V. V. pabaigė laukus drenuoti, išau gino olandų veislės augštos produkcijos karvių bandą, užvedė 6 ha pramoninį sodą. Kad visur sūspėtų, 1930 m. turėjo automobilį ir telefoną.

Bet atėjo 1940 m. rusų okupacija. Ji sužlugdė Lietuvos valstybę, nepasigailėjo ir jos statytojo V. Vaidoto. 1940 m. gruodžio 10 d. jo namas nacio naluotas; 1941 m. kovo 8 d. gavo raštą - per 48 val. ap leisti butą ir Kauno miestą. Jo butą užėmė iš Maskvos atsiųstas Kauno miesto burmistras M. Kariagin. V. Vaidotas su žmona ir mažais vaikais polijų buvo išvarytas iš savo namų, buto ir iš Kauno miesto. Po mėnesio, balandžio 26 d. tas pats buvo padaryta su jo ūkiu; viskas buvo atimta, nacionalizuota. Karas su Vokietija V. V. užklupo Kaune. Jau antrą dieną jis užėmė Kariagin paliktą savo butą. Bet nelaimės sekė nelaimės. 1944 m. liepos 10 d. su dideliu gailesčiu teko atsisveikinti su numylėta tėviške. Drezdene teko pergyventi bombardavimą. Tik po bombardavimo pasisekė išsilaivinti nuo darbo ir išvykti į Bavariją ir susilaukti amenkono.

1949 m. kovo 27 d. iš Miuncheno pp. Vaidotų šeima išskrido į Montrealį, o per Kin gstoną nusikėlė į Torontą, kur gyvena ir dabar.

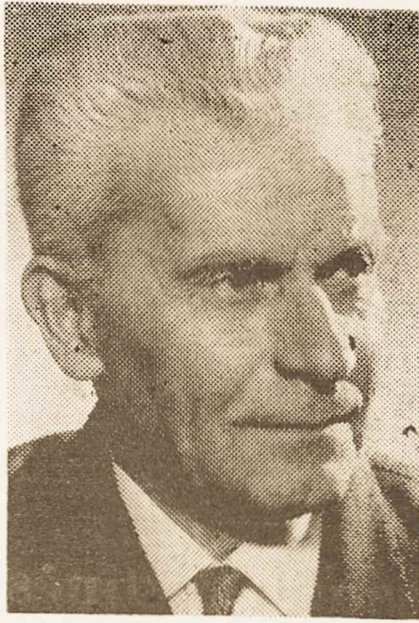
Toronte gyvendamas, vėl įsitraukė į visuomeninį darbą. Įstojo į Toronto VL-kų kuopą, kuri laikui bėgant buvo pavadinata Toronto VL klubu. Jos valdybos pirmininku yra ir dabar. Išikūrus Kanados Lietuvių bendruomenę, buvo išrinktas į pirmą KL B-nės Toronto apylinkės valdybą, kur ėjo vice pirmininko pareigas. Toronto apyl. v-bos nutarimu buvo paskirtas organizuoti KLB-nės Toronto apyl. Šalpos komitetą - organizacija šelpia tautiečius, likusius Vakarų Vokietijoje. Per dvejus metus jam vadovaujant, Toronto Šalpos komitetas surinko ir išsiuntė aukų arti devynių tūkstančių dolerių, įskaitant apavą ir rūbus.

KLB Krašto Taryba V. V. išrinko į Krašto Valdybą, į kurią be pertraukos buvo perrenkamas.

Nuo pradžios 1957 m. buvo pakviestas Tautos Fondo atstovybės Kanadoje pirmininku. Šias pareigas ir dabar eina.

Darbščiam, veikliam lietuviui visuomenininkui šių sukahtuvių proga palinkėsime geriausios sveikatos ir ilgiausių metų.

J. Kardelis.

vainių kredito kooperatyvas - bankelis, suvaidinęs didelį ekonominį vaidmenį. Kooperatyvinės organizacijos pakėlė visų Josvainių valsčiaus gyventojų ekonominę gerovę, kurią pakirto prasidėjęs I pasaulinis karas.

Atstautis nepriklausomą Lietuvos valstybę, visos buvusios organizacijos buvo atkurtos ir dar sparčiau plėtėsi ir augo. Šale buvusių kooperatyvų po karo buvo steigiamos garinės pieninės ir grietinės nugriebimo punktai. Gyvenimas tvarkėsi, plėtėsi, augo.

1924 m. V. V. keitė gyvenimą - pasitraukė iš tarnybos, apsigyveno ūkyje ir iš čia tvarkė vis augančias ekonomines organizacijas.

Sliviuokų kaimui 1926 m. išsiškirščius į vienkiemius, V. V. to ūkis liko ant Šušvės upės kranto. Jau 1933 m. V. V. pabaigė laukus drenuoti, išau gino olandų veislės augštos produkcijos karvių bandą, užvedė 6 ha pramoninį sodą. Kad visur sūspėtų, 1930 m. turėjo automobilį ir telefoną.

Bet atėjo 1940 m. rusų okupacija. Ji sužlugdė Lietuvos valstybę, nepasigailėjo ir jos statytojo V. Vaidoto. 1940 m. gruodžio 10 d. jo namas nacio naluotas; 1941 m. kovo 8 d. gavo raštą - per 48 val. ap leisti butą ir Kauno miestą. Jo butą užėmė iš Maskvos atsiųstas Kauno miesto burmistras M. Kariagin. V. Vaidotas su žmona ir mažais vaikais polijų buvo išvarytas iš savo namų, buto ir iš Kauno miesto. Po mėnesio, balandžio 26 d. tas pats buvo padaryta su jo ūkiu; viskas buvo atimta, nacionalizuota. Karas su Vokietija V. V. užklupo Kaune. Jau antrą dieną jis užėmė Kariagin paliktą savo butą. Bet nelaimės sekė nelaimės. 1944 m. liepos 10 d. su dideliu gailesčiu teko atsisveikinti su numylėta tėviške. Drezdene teko pergyventi bombardavimą. Tik po bombardavimo pasisekė išsilaivinti nuo darbo ir išvykti į Bavariją ir susilaukti amenkono.

1949 m. kovo 27 d. iš Miuncheno pp. Vaidotų šeima išskrido į Montrealį, o per Kin gstoną nusikėlė į Torontą, kur gyvena ir dabar.

Toronte gyvendamas, vėl įsitraukė į visuomeninį darbą. Įstojo į Toronto VL-kų kuopą, kuri laikui bėgant buvo pavadinata Toronto VL klubu. Jos valdybos pirmininku yra ir dabar. Išikūrus Kanados Lietuvių bendruomenę, buvo išrinktas į pirmą KL B-nės Toronto apylinkės valdybą, kur ėjo vice pirmininko pareigas. Toronto apyl. v-bos nutarimu buvo paskirtas organizuoti KLB-nės Toronto apyl. Šalpos komitetą - organizacija šelpia tautiečius, likusius Vakarų Vokietijoje. Per dvejus metus jam vadovaujant, Toronto Šalpos komitetas surinko ir išsiuntė aukų arti devynių tūkstančių dolerių, įskaitant apavą ir rūbus.

KLB Krašto Taryba V. V. išrinko į Krašto Valdybą, į kurią be pertraukos buvo perrenkamas.

Nuo pradžios 1957 m. buvo pakviestas Tautos Fondo atstovybės Kanadoje pirmininku. Šias pareigas ir dabar eina.

Darbščiam, veikliam lietuviui visuomenininkui šių sukahtuvių proga palinkėsime geriausios sveikatos ir ilgiausių metų.

J. Kardelis.

Dr. John E. Robbins, Kanados Enciklopedijos vyriausiasis redaktorius, yra paskirtas Manitobos antrojo Universiteto - Brandon College prezidentu.

Naujos valstybės Afrikoje.

ANTRASIS KONGAS

Rugpjūčio 15 dieną Afrikoje paskelbta nauja respublika Kongas. Tai yra padaryta iš prancūziškojo Kongo, kai pirmasis Kongas yra padarytas iš belgiškojo Kongo.

Antrasis Kongas yra ekvatorinė - pusiaujaus respublika, nes jos teritorijos yra ant pat pusiaujaus ir abiejose jo pusėse.

Respublikos vardas dar galutinai nenusistovėjęs. Naująją respubliką dar vadina ir Viduriniojo Kongu ir Prancūzų Kongu. Šis Kongas yra jau 23-ji nepriklausoma Afrikos respublika, apie kurias tikrai galima pasakyti, kad jos „dygsta, kaip grybai po lietaus“. Kad jos galėtų laisvai ir savarankiškai gyvuoti, tačiau neatsitvertų nuo kitų respublikų geležinė užtvara ir rastų kelius į bendrą žmonijos gyvenimą ir bendradarbiavimą. Ne taip, kaip buvo Belgijos Kongas, kuris, vos gavęs nepriklausomybę, tuojau nuėjo į chaosą ir griebėsi baltų jų diskriminacijos. Amerikoje baigiama išgyventi rasinė diskriminacija, tai dabar ji pradeda Kongoje ir Maskvoje, kaip ir kolonializmas Vakaruose baigia paskutines dienas, užtai so vietijoje jis dar stipriai žydi. Juodosios rasės žmonės gauna laisvę, o baltosios eina į pavigimą...

Taigi prancūziškasis Kongas gavo laisvę ir nepriklausomybę, ir sukūrė respubliką. Šis Kongas turi apie 342 tūkstančius ketvirtinių kilometrų plotą (didensį už Italijos plotą), bet nedaug gyventojų, tik apie 764 tūkstančius, beveik visai juodukai.

Kraštas turtingas, bet neišvystytas. Pramonė tikrai užuomazgoje. Krašto gyventojai daugiausia augina pusiaujaus kultūras - manioką, bananus, kavą, tabaką, vaisius. Krašte auga vertingi medžiai, turį spalvotą medieną.

Šio Kongo siena rytuose eina Kongo upe. Krašte yra ir daugiau laivybai tinkamų upių, todėl šis Kongas yra kaip tranzito valstybė, turtams išvežti iš Afrikos vidurio. Nepriprenusios, trapios šios naujos Afrikos valstybės, - bus dar su jomis vargo.

Jauniausia olimpinė žaidimų dalyvė Romoje bus italė L. Marcelini, kuriai yra tik 12 metų. Ji dalyvaus 4x200 m plaukymo estafetėje.

PADĖKOS

Mūsų mylimai mamytei mūsų Lietuvoje 1960 m. liepos 31 d., mus užjautusiems ir dalyvavusiems pamaldose, reiškia me padėką šioms asmenims: Tevui B. Mikalauskui už atlaikytą vedulinąs pamaldas ir už sukalbėjimą rožančiaus; A. Paulioniui už giedojimą pamalų metu ir J. V. Alonderiams už gėles. Visiems kitiems dalyvavusiems pamaldose ir prie rožančiaus, tariame nuoširdų acių!

P. P. Polgrimai,
J. A. Ališauskai.

The Canada Fair Employment Practices Act's

draudžia diskriminavimą darbe

ŠIO ĮSTATYMO TIKSLAS apsaugoti darbininkus nuo diskriminacijos darbe ir darbo unijose dėl RASĖS, RELIGIJOS, SPALVOS ar TAUTINĖS KILMĖS.

ŠIS ĮSTATYMAS LIEČIA darbdavius darbuose bei versluose, kurie yra federalinėje jurisdikcijoje, o taip pat darbininkų unijose, atstovaujančiose ten dirbančius. Čia įskaitoma: vandens transportas, navigacija, geležinkeliai, kanalai, telegrafas, aerodromai, oro linijos, federalinės korporacijos, bankai, radijas ir televizija bei darbai surišti su visos Kanados gerove ar neįnešančios provincinių valdžių jurisdikcijon.

ŠIS ĮSTATYMAS DRAUDŽIA darbdaviui nepriimti darbininko ar diskriminuoti jį todėl, kad jis kitokios RASĖS, RELIGIJOS, SPALVOS ar TAUTINĖS KILMĖS. Darbdaviui draudžiama naudotis tokia darbo agentūra, kuri praktikuoja diskriminaciją ar dėti į laikraščius diskriminuojančius skelbimus, arba įieškančiam darbo žodžiu ar raštu pateikti diskriminuojančius klausimus.

ŠIS ĮSTATYMAS TAIP PAT DRAUDŽIA unijoms, priimančioms naujus narius, diskriminuoti dėl RASĖS, RELIGIJOS, SPALVOS ar TAUTINĖS KILMĖS.

KIEKVIENAS ASMUO ĮTEIKES SKUNDĄ pagal šį įstatymą ar teikdamas parodymus ryšy su šio įstatymo vykdymu, yra apsaugojamas nuo galimo jam keršijimo.

SKUNDAI ryšy su šiuo įstatymu turi būti įteikiami raštu:

Director of Industrial Relations,
Department of Labour, Ottawa.

Departamentas nedelsiant praves kvotą tikslu išsiaiškinti skundą.

Michael Starr
Minister

A. H. Brown
Deputy Minister

LONDON, Ont.

AUDRA VANDENS ŠAUKŠTE

Londono miesto Viktorijos parkas yra kaip ir vasaros teatro scena. Čia birželio - rugpjūčio laikotarpyje būna kas savaitė net po kelias pramogas plačiajai visuomenei nemokamai. Šių pramogų rengėjų tarpe yra ir Londono miesto biblioteka, kuri dažniausiai pirmą dieną duoda klasikinės ir populiarios plokštelių muzikos bei rodo kultūrinius, mokslo ar dokumentinius filmus. Kadan gi prieš sceną yra daug suolių, tai per geresnes programas publikos prisirenka net keliolika šimtų.

Iš anksto buvo paskelbta, kad VIII. 8. numatytas rodyti dokumentinis filmas apie Sovietų Rusiją ir jos satelininius kraštus. Ši filmą padarė du amerikiečiai. Plokštelių muzikos tarpe būsianti negro dainininkė Paul Robeson „Jūros giesmė“ dviejose dalyse.

Tur būt atsižvelgiant į tai, kad solistas Paul Robeson yra žinomas komunizmo simpatikas, ar net ir pats komunistas, o Rusijoje padarytas filmas tegali būti tik toks, kokį patys komunistai nori laisvam pasauliui rodyti, keliolika, kaip spauda rašo, įtakingų asmenų per telefoną ėmė bibliotekos vadovus įtaigoti, kad koncertas būtų atšauktas, nes tai nieko daugiau, kaip sovietinė propaganda.

Pramoga buvo atšaukta. Bet viskas tuo nepasibaigė. Atsirado nepatenkintų piliečių, kurie labai smerkė anuos įtaigotojus ir šaukė, kad tai demokratijos žalojimas, daugumos norų ne

paisymas ir pan. CFPL radio komentatorius H. Bremner per radiją paaiškino, kad į filmą ir solisto P. Robeson dainavimą reikia žiūrėti kaip į meną. Įtaigotojai, girdi daro siūlymus, nežinodami filmo turinio, nes dar niekas jo Londone viešumai nerodė. Tuoj Londono Free Press net vedamajame puslapyje atsirado paraiškus turinio straipsnis, o skaitytojų laišakai redakcijai - net keli. Pagaliau televizijos stotis ėmė rinkti nuomones. Vakare televiziją ekranuose matėme grupę asmenų: vieni teigė, kad tai propaganda, kiti - reikala vo iš naujo paskelbti minėtą programą. Ir miesto burmistras buvo paprašytas pasisakyti. Jis pažymėjo, kad filmą yra matę. Jo nuomone - tai sov. propaganda, kuri kartais galėtų turėti įtakos, ypač jaunimui, nes jis dažnai nežino, kaip ten iš tikrųjų yra už geležinės uždangos. Burmistras pataręs panašioms rodomiems filmams įvesti cenzūrą. Komisiją galėtų sudaryti miesto švietimo ir universiteto atstovai. Komisijai, girdi, nepakaktų vien tik gerosios kalbos mokėjimo, bet reikėtų tikros padėties už geležinės uždangos žinojimo. Jei tokia komisija būtų valdinė, ją turėtų sudaryti Federalinės valdžios atstovai.

Tačiau miesto bibliotekos vadovybė nesutiko su jokia cenzūra. Rodomoms filmams biblioteka, girdi, pati parenkanti.

Ir taip visa ši piliečių, radio, spaudos, televizijos ir bibliotekos akcija virto tikrai karšta Nukelta į 7-tą psl.

Mirus

MARIJAI ŠIMKIENEI,

nuosirdžią užuojautą reiškiamo

Mikui Šimkui,

Onutei, Kasparui, Jurgiui ir jų šeimoms

Kerevičių šeimai.

Lenkų karo atstovo atsiminimai apie Lietuvą.

Karininkų Ramovėje

Einame. Priekyje gen. Raštikis su manim, toliau kiti generolai ir pulkininkai. Pereiname eilę salių ir salionų, įrengtų labai skoningai. Visur kabo daug gerų paveikslų ir įvairių istorinių atsiminimų: seni ginklai, jėtos, seni žemėlapiai ir pan. Visuma duoda Lietuvos senovės vaizdą — Didžiąją Lietuvos kunigaikštystę, prieš 1386 m. su sujungimą su Lenkijos karūna. Tikrumoje tai DLK, valdant Vytautui. Žiūrėdamas, susidariau įspūdį, kad žmonės, kurie dekoravo ir įrenginėjo karininkų Ramovę Kaune, buvo vedini tik vienos minties — išmesti ir išbraukti iš Lietuvos istorijos visą tai, kas buvo bendro Rzeczpospolitos ir Lietuvos gyvenime. Taip, čia yra ta

nauja Lietuva!

(autorius pabraukta). Pakeliui gen. Raštikis aiškina man paveikslus, įdėtus stovų lais, didelių žemėlapius. Jis yra geras kalbėtojas ir Lietuvos istorijos žinovas. Paduoda svarbesnių įvykių datas, išvardina mas skaitlingus istorinius vardus. Gido rolę gen. Raštikis atlieka labai laisvai, didelių sugebėjimų. Iš jo lūpų krinta Mindaugo, Švitrigailos, Kęstutis, Algirdas, Gediminas, Vytautas vardai. Visi jie buvo didieji Lietuvos kunigaikščiai, o kai kurie jų ir Lietuvos karaliai. Bet jokios Vyadislavo Jogailos žymės, nei Jogailinės dinastijos, garsios ne tik Rzeczpospolitos istorijoje, bet ir visoje rytinėje Europoje. Nė vienu žodžiu nepriminė gen. Raštikis Vladislavo Jogailos Lenkijos karaliaus ir DL kunigaikščio. Čia visur

viešpatuoja Didžiosios Lietuvos kunigaikštystės dvasia,

atskira, savarankiška nesujungta su Lenkijos karūna ir tokia, kokia ji buvo lietuvių vadina mo, Didžiojo kunigaikščio Vytauto, laikais. Pamažu darosi man aišku. Pradedu suprasti, kame reikalas. Dabar jau žinau, kad tai yra išpūdingai suorganizuota demonstracija, aprengta į švelnią formą ir turinti tikslą užakcentuoti prieš lenkų kariuomenės attachę, Lietuvos kariuomenės tradiciją ir dvasią, atremti į tikrą ir nepriklausomą Didžiąją Lietuvą, dar prieš Krėvės sąjungos laikus. Man labai patinka ši puikiai apgalvota demonstracija ir jos atlikimo būdas. Bet ką bendro turi šiandieninė Lietuva su Vytauto didžiąja Lietuvos kunigaikštyste?

Taip eidami per reprezentacines karininkų Ramovės sales, pereiname prie vienos, įrengtos kaip XIV ar XV amž. senovės lietuvių svetainės. Ji duoda tikrą Lietuvos pilies salės vaizdą: aplink ilgi, tamsūs, ažuoliniai

suolai ir stalai, grindys išklotos puikiu akmeniu, apdengtos dideliais meškos ir vilko kailiais. Didelėje ugnia vietoje de gė kelios pliauskos maškų. Prieš ugnia vietoje stovėjo sunkus, išdrožinėtas stalas, uždengtas senoviška staltiese. Ant sienų ir įvairiaspalvių kilimų, ka bojo seni ginklai. Virš ugnia vietės, jos ugnies apšviestas, ka bojo natūralaus dydžio Lietuvos kunigaikščio Vytauto portretas. Šioje salėje ir sustojo me.

Tarnyba — civiliai patarnau tojai su frakais — įnešė krupniką ir šaltus užkandžius. Krupnikas, lietuvių specialybė, paduotas dviejų rūšių: geltonai auksinis ir tamsiai vyšninis.

Gen. Raštikis ir Černius geria į mano sveikatą. Visi kiti susigrupavo aplink,

mielai geria krupniką, tačiau ir toliau tyli. Tikrai, puikus tas lietuviškas krupnikas! Geriu jį pirmą kartą Lietuvoje. Jis yra žymiai stipresnis už mūsų lenkišką, arba naminio darbo „lietuvišką krupniką“. Metu žvilgtelėti į salę. Ugnies atspindžiai krinta ant senovinių stalų ir suolų, puikių grindų, meškų ir vilkų kailių, pridodami tam specifinį toną, įvairiaspalvių mūrų ir senovinių grožių. O tas Vytauto Didžiojo atvaizdas atrodo lyg žiūrėtų savo aštriomis, iš žemai kabančių antakių, akimis į čia susirinkusius lietuvius ir vieną lenką! Nuotaka mano pasidarė ypatinga. Turiu stiprų jausmą, kad pažįstu tą praėjusį Lietuvos pasaulį, Lietuvą Mindaugo ir Gedimino! Tai, ką man gen. Raštikis pasakojo, tai, ką neseniai mačiau, visiškai man nėra svetima!

Atydziai stebiu čia esančius karininkus, kurie

ir toliau visiškai nekalba.

Tai kažkas nervingančio. Išskyrus gen. Adamkavičių ir gen. Nagevičių, visi jie yra labai jauni žmonės. Gen. Adamkavičius yra augštas, stambus vyras, didelis žilais ūsais, ežiu kirptais plaukais, apskrita galva. Išpuodinga seno kario ir Lietuvos dvarponio pavyza. Gen. Nagevičius labai augštas, (Senkevičiaus Longinus) prisikuprinęs su akiniais, mokslininko ir karo XX a. pradžios rusiško revoliucionieriaus studento veido, sa vyje kažką turi sarkastiško bendroje povyzoje. Veido bruožais, kaip man atrodė, išsiskyrė generolai Raštikis, Gustaitis ir plk. Valiušis. Pastarasis, vedęs Lietuvos prezidento Smetonos dukrą, nuo pat mano įėjimo į Ramovę, nenuleidžia nuo manęs akių, tiesiog foto grafuoja kiekvieną mano judesį, kiekvieną žodį.

Geriamė toliau krupniką, ta

visi susikaupe ir tyli toliau.

Šykščiai kalba gen. Raštikis ir gen. Černius.

Pusryčiams pereiname į kitą salę, gal būtų dešimta iš eilės. Tai modernus valgomasis, kont rastos buvusiai salei. Viduryje stovi ilgas stalas, apdengtas si dabriniais indais, aplink jį kėdės, aptrauktos tamsia oda. Salė labai šviesi, dideliais langais. Mano vieta išpuola gen. Raštikiui iš dešinės pusės. Šalia manęs sėdi gen. Vitkauskas, o priešais mane gen. Černius ir plk. Valiušis. Jis ir toliau nenu leidžia nuo manęs žvilgsnio. Sėdi jis truputį „per augštai“ prie stalo, nežiūrint kad yra Lietuvos prezidento žentas.

Prie stalo kalbą pradeda generolas Raštikis. Klausia iš ko kius Lenkijos dalies esąs. Atsaka jam, kad pagal tėvo giminių esu iš buv. Lietuvos kunigaikštystės žemių, būtent — Mochilevo, o iš motinos pusės — Lenkijos karalijos. Gimiau Zambrove, netoli Lomžos. Visi klausosi mano curriculum vitae dideliu, neslepiamu susidomėjimu. Matydamas tai, dar pridėdu, kad mano tėvo giminių kilme yra iš Žemaitijos, buv. Lietuvos bajorų ir kiek žinau, dar Vytauto laikais viena jos šaka persikėlė į Gudiją. Kalbu tai norėdamas patikrinti, kokį įspūdį padarys susirinkusiųjų tarpe mano kilmė ir priminimas Vytauto laikų, kartu duodant jiems suprasti, kad pilnai pagonių jų tikslą — parodyti man, lenkui, vytautinę Lietuvą. Tačiau negaliu pastebėti, kad ir mažiausios reakcijos. Visų Lietuvos generolų ir pulkininkų veidai ir toliau paliko akmeninius.

Niekas net nenusijuokė.

Tikri lietuviai.

Labai mandagioje formoje, bet be jokių ceremonijų gen. Raštikis tęsia savo klausimus toliau. Aišku, jie yra parengti iš anksto. Ponas pulkininkas gerai pažįstate visą Lenkiją. Kadangi kilimu esate iš lenkų vadinamų kresų, turėjote pastebėti, kad tarp tikros Lenkijos ir rytinių kresų, yra labai didelis skirtumas. Kiti žmonės, kita kalba, kiti papročiai. Pav. visi Lenkijos plotai šiaurės rytuose ir pietryčiuose yra nepanašūs, kaip jūs sakote, kongresuškai, o ypač vakarinėms Pamaro, Poznanės ir Sląsko žemėms. Mes, lietuviai, Lenkijos visiškai nepažįstame. Žinias apie Lenkiją semiamės iš knygų ir laikraščių. Šiandien, pirmą kartą, turime garbės mūsų kariškių tarpe svečią lenką. Džiaugtumės, jeigu tamsta šia tema galėtumėt ką nors pasakyti“.

Visiškai nebuvo pasiruošęs paskaitą laikyti prieš Lietuvos generolus ir Lietuvos kariuomenės vadą apie Rzeczpospolitos tautybių sudėtį. Tema labai sunki.

Gen. Raštikio klausimai turėjo visai kitą tikslą:

ištirti mano ir mano vyriausybės nuomonę, lenkiškas pažiūras Vilniaus ir Vilniaus krašto klausime, mirtinos nesantaikos nuo 1920 m. tarp Lietuvos ir Lenkijos.

Buvau pastatytas į labai sunkią padėtį. Juo labiau, prisiminęs Lenkijos generalinio štabo viršininko gen. Stachiewicz duotą man instrukciją: lietuviams liečiant Vilniaus klausimą, jis paieška „tabu“. Vilnius yra len

MŪSŲ SPORTAS

VEDA KAZYS BARONAS

APIE SOVIETINIUS PONAICIUS IR JUODADARBIUS

1941 m. birželio mėn. pirmomis karo dienomis, dalis komunistuojančių Lietuvos sportininkų kartu traukėsi su raudonąja armija į plačius sovietinius plotus. Tiesa, dalis ir mūsų karių buvo priversta palikti Lietuvą, nes jie buvo įjungti į raudonosios armijos eiles, imaišyti tarpe rusų karių. Kitos ištautos, jos neturėjo. Sunku šiai dienai atskirti savanoriškai iš Lietuvos pasitraukusius Lietuvos sportininkus nuo prievarta išvežtų kartu su raudonąja armija, tačiau kad buvo ir vieni ir kiti — yra faktas. Surinkę kiek duomenų apie tokius sportininkus, pasistengsime supažindinti juos su mūsų skaitytojais.

Prieštankiname divizione kovoją Kauno futbolininkai: Uloza ir Ezerskis, o vieno lietuviškos pulko štabo viršininku buvo Koro mokyklos futbolininkas Bitinaitis. Narsiai kovėsi karininkas C. Sakionis, (dabartinis kūno kultūros instituto dėstytojas) ir kt. Isteigė „Žalgiris“ ir šiandien gyvuojanti pavergtoje Lietuvoje, o tu pačių metų, liepos 13-tąją d. Vilniaus Vrublevskio g-vėje Nr. 4 iška binta lentelė su įrašu: LSDŽal giris. Tuo tarpu laisvanoriškai pabėgęs komunistas Aleksiejus Šimanas, N. Lietuvos vidutinių nuotolių rekordininkas, karo metu taip pat nedalyvavo frontete. Jis „bėgiojo“ užfrontėje, gaudamas jau 1942 m. su V. Mikėnu TSRS sporto meistro vardą. Jis pirmas 1944 m. liepos mėn. „atbėgo“ į Kauno Kūno kultūros rūmus ir pradėjo juos tvarkyti ir savo kolegai S. Vaintraubui (taip pat atsiras Kaune 1944 m. liepos m.) pranešė, kad suradęs priekarių sporto komiteto antspaudą...

Bus daugiau.

tyojas), o mūsų metu sunkiai buvo sužeistas kūno kultūros mokytojas F. Markus iš Šiaulių, kuriam karo ligoninėje reikėjo amputuoti dešiniąją ranką. Ties Maskva sužeistas taip pat stalo tenisininkas ir futbolininkas A. Svirskis.

Lengviausią duoną turėjo Lietuvos komunistai.

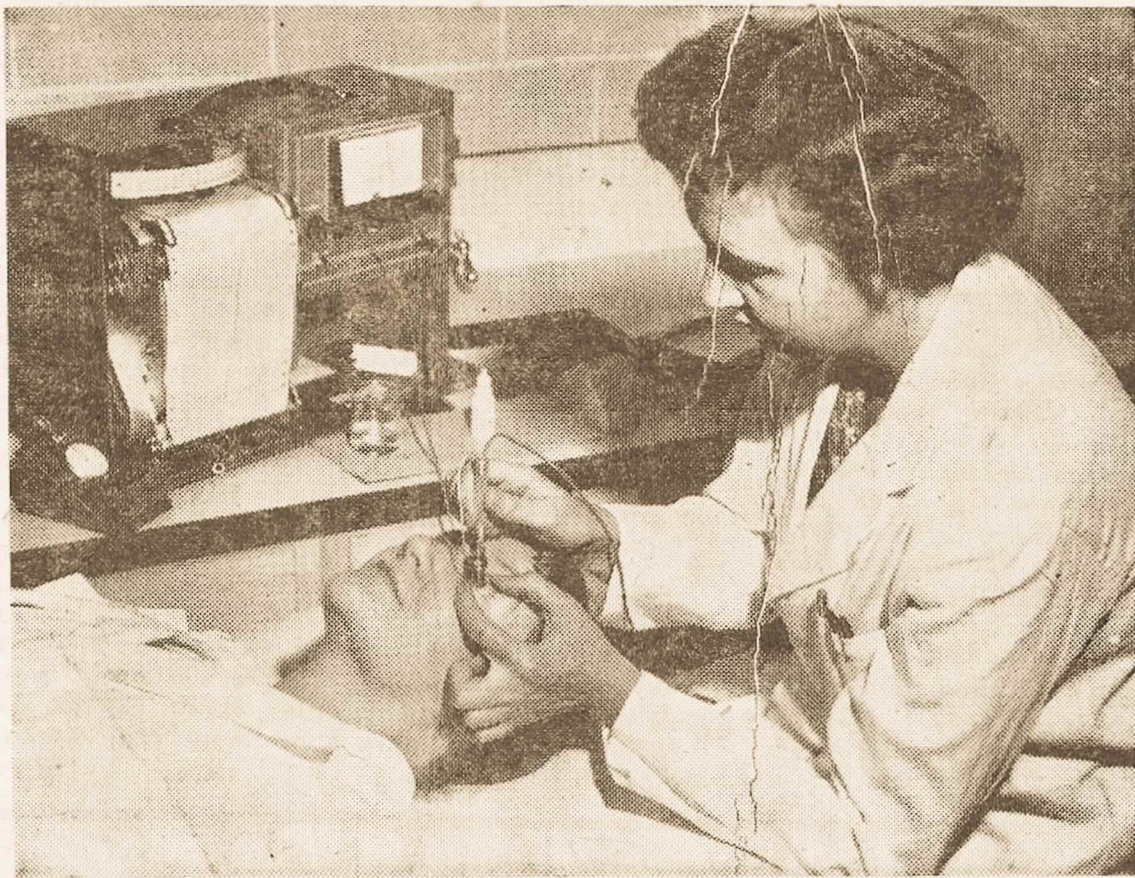
Jau 1943 m. jie, matydami laisvojo vakarų pasaulio pergalę prieš Vokietiją, suvažiojo į Maskvą (kas fronte, bet Kremiaus ponai užfrontėje, propa gandą varė ir lengvai gyveno!) nusprenddami įkurti sportinę profsąjungą. Ir jau 1944 m. kovo mėn. rašytojai (!!!) J. Marcinkevičius, A. Bieliauskas, Stimburskis ir kt. įsteigė „Žalgiris“ ir šiandien gyvuojanti pavergtoje Lietuvoje, o tu pačių metų, liepos 13-tąją d. Vilniaus Vrublevskio g-vėje Nr. 4 iška binta lentelė su įrašu: LSDŽal giris. Tuo tarpu laisvanoriškai pabėgęs komunistas Aleksiejus Šimanas, N. Lietuvos vidutinių nuotolių rekordininkas, karo metu taip pat nedalyvavo frontete. Jis „bėgiojo“ užfrontėje, gaudamas jau 1942 m. su V. Mikėnu TSRS sporto meistro vardą. Jis pirmas 1944 m. liepos mėn. „atbėgo“ į Kauno Kūno kultūros rūmus ir pradėjo juos tvarkyti ir savo kolegai S. Vaintraubui (taip pat atsiras Kaune 1944 m. liepos m.) pranešė, kad suradęs priekarių sporto komiteto antspaudą...

Aktyviausi iš visų buvo šachmatininkai. V. Mikėnas ir I. Vistanekis lankydamiesi ligoninėse, sužeistoms kariams duodami simulantus, o 1944 m. Vos kresenske „Lietuviškos“ divizionos poilsio namuose buvo su rengtos šachmatų žaidynės. V. Mikėnas 1944 m. dalyvavo S. S-gos šachmatų pirmenybėse (pasidalino 5—6 vieta), o taip pat

Maskvoje gyvenantieji komunistai —

sužaidė ir šachmatų rungtynes su latviais. Idomiau, kad sportu neužsiėmė tikri sportininkai, bet Maskvoje gyvenę rašytojai, menininkai (Marcinkevičius, Bieliauskas, L. Gira, J. Paleckis ir kt.) partiniai, sovietiniai, kuriems sportas buvo tik priedanga. Geri krepšininkai, futbolininkai, slidininkai buvo priversti ginti pačią Maskvą, kad visi komunistai, „pavalgę skanių amerikoniškų konservų, užsirūkę „Camel“ cigaretę, galėtų laisvalaikį praleisti Maskvos Sokolnikų parko aikštelėse...

Nukelta į 6-tą psl.

Daugiau kaip 600 asmenų pasakytas 12 mėnesių perėjo per Toronto ligoninės akių skyriaus specialius glaukomos bandymus. Ten yra įrengtas di

džiulis elektronikos tonometras. Glaukoma, kuri esti daugeliu atvejų akumo priežastis, mi, jei atrandama ankstyvoji forma, gali būti pagydoma.

Visi okulstai naudoja mažus tonometrus, bet jei jis apčiuopia, tai pasiūnčia specialiai į ligoninę, kur tiriama dideliu elektronikos instrumentu.

J. ŽMUIDZINAS

„Lietuvos valstybės susikūrimas“

3.

Autorius, apžvelgdamas carmečio rusiškąją istoriografiją, taip išryškina rusifikaciją po metinės Lietuvos atveju, kad Vakarų neapdairiam skaitytojui gali net kilti mintis: „Jei šitaip ten rusifikacija smerkiama, atseit, Sovietinė Rusija nusistačiusi prieš rusinimą“, nors realybėje, kaip mum puikiai žinoma, rusinimas ten tebevaromas kaip ir carų režimo, tik dar labiau įafinuotai ir planingiau. Kadangi čia būtų per ilgai, faktais remiantis, tai dėstyti ir nutolstama nuo temos, tai tepa liešim šiuo atžvilgiu tik V. Pašuto studijuojamą prūsų žemę, kuri, anot jo, „išlaisvinta iš voikiškųjų užkariautojų jungo“ (4 p.) ir apie kurios rusinimą gali ne visi „N. Liet.“ skaitytojai ir žino. Šit masžas to „išlaisvinto“ krašto rusinimo pavyzdėlis.

Rusų urašovinistams nepatiko net ir tokie nekalti dalykai

kaip lietuviškieji vietovardžiai, nes jie tuoj Karaliaučiu pakeitė Kaliningradu, Tilzė tapo — Sovietsk, šrutis — Černia chovsk, Ragainė — Neman, Gumbinė — Gusev, Piliava — Baltysk, Ylava — Bagratio novsk, Eitkūnai — Černyševs koje, Pilkalnis — Dobrovolsk, Alna — Družba, Tepluova — Gvardejsk, Palvininkai — Jan tarny, Kaukėnai — Jasnogor, Šokiai — Kaširskoje, Lazdynai — Krasnozižamensk, Širvintai — Kutuzovo, Malviška — Maiskoje, Rūdava — Melnikov, Kar klė — Mysovka, Stalupėnai — Nesterov, Pilupėnai — Nevskoje, Trampai — Novostojevo, Darkiemis — Ozersk, Naujieji Kuršiai — Pionierskij, Laogva — Polesk, Rasytė — Ryba cij, Žiliai — Žilino, Mielaukiai — Zalesje, Krantas — Zieleno gradsk, Vėluva — Znamensk, Girdava — Zaleznodoržny.

(Žiūr. V. Pėteraitis, Mažosios Lietuvos vietovardžių kaita, „Lietuva“ Nr. 7, 1955 m.).

— Ką į tai V. Pašuto galėtų pasakyti? Kam juos, iš senovės žmonėse prigijusius, keisti rusiškaisiais, ar toks rusinimas savo esme kuo skiriasi nuo Trettonų Ordono, Bismarko, Hitlerio vokiečių politikos? O pats faktas, kad Sovietinė Rusija, užėmusi Rytprūsius, pati juos valdo, ką sako? Ar tai ne nauju kailiu apvilktos senosios velikoderžavijos įdėjos gyvendinimas, jei tas kraštas neįjungiamas net į Sovietinę Lietuvos administraciją?

(Maskvos oficiozas „Pravda“ jau pradėjo atvirai rašyti, priešingai Pašuto pasisakymams, kad Mažoji Lietuva — „Kalinogradskij kraj“ — tai „is konislavianskie ziemli“... Tai kiekvienas imperialistas bei kolonialistas istoriją tempia ant savo korpalo: naciai teigė, kad tai vokiečių žemė; bolševikai, — kad rusų. Red.).

Kalbant apie vietovardžius, tenka pastebėti, kad ir V. Pašuto nevisada vartoja lietuviškuosius, pav., jis neretai Trakus rašo Troki, Nemunas jam — Neman, o Kaunas —

sai — Kovno, net ir Vilnius dažnai — Vilno (308 p.). O Lietuvos valdovų vardus, kurių jau lietuviškos lytys nusta tytos, irgi rašo caro istorio grafų būdu, tik su tuo skirtumu, kad be tverdy znak: Mindovg, Vojselk, Trojden, Viten, Gedimin, Vitovt ir kt. Jei save geneologinė Lietuvos kunigaikščių lentelė (kurį sudaryta itin gerai, nes nurodytas ir kiekvienas pirma pradiškai pavartoto vardo šaltinis, kas lengvina tyrinėtojo darbą), autorius rašo šių valdovų vardus rusiškai lytimi, tai vistik skaitytojui lieka ne aišku, ar jie taip ištikrųjų įrašyti šaltiniuose: kodėl greti mai neduoti ir jų lietuviškų lyčių? Šiuo atžvilgiu lenkų istorikas H. Paszkiewicz yra objektyvesnis savo „The Origin of Russia“, kur jis eino grafinės Lietuvos vietovardžių ir dinastų vardus rašo lietuviška transkripcija.

Kai dėl I. A. Galubcovo lyčių žemėlapių — „Senosios Lietuvos XIII — XIV a. žemės ir gyvenamosios vietos“ ir „Lietuvos valstybės XIII-ame ir pirmojo XIV a. pusėj (iki 1341)“, — tai pir

masis tesudarytas pagal G. Low mianskio lenkiškąjį žemėlapi; antrasis būtų visai vykęs karto grafio meno požiūriu bei įdomus, jei bent etnografinės Lietuvos plote vietovardžiai būtų rašomi lietuviškąja lytimi. Ten randame tokių „vardų“: Ne man, Šešupa, Dejnov, Karšuv, Skudy ir kt. Žemėlapis turtin gas duomenimis; šit kai kurie: — etnografinė Lietuva, rusų kunigaikštystės, Aukso Ordos valdžioj Rusė, užgroboji Ordono teritoriją apie 1310 m.; vokiečių tvirtovės ir pilys Lietuvos pasieny, svarb. baltų su kilimais ir jų galutinis pavergimas (datos); pirmykštė Min daug kunigaikštija; buv. rusų kunigaikščių žemės, įjungtos į Lietuvos k-iją; Mindaugo laikais (iki 1263), Vytauto ir Gedimino laikais; karinių puolimų bendros kryptys ir jų toliau pasiektos vietos, nurodant datas ir vardus (Ordono, švedų, totorių, lietuvių, jotvingių, lietuvių — lenkų, rusų, totorių ir kt.); svarb. mūsų vetos ir datos. Bendrai paėmus, šis penkiaspalvis žemėlapis daro neblogą įspūdį — nesulietas ir ne sunku jame susivokti.

Be abejonės, Lietuvos valsty

bės susikūrimas yra visų idomiasia, bet ir pats sunkiausias mūsų istorijos klausimas. Ar autorius savo monografiją parodė, kaip ir kada Lietuvos valstybė gimė ir augo iki Gedomino mirties? Naivu būtų iš jo tokios istorinės pilnaties reikalausti, nes juk senovės valstybė nėra iš viso toka institucija, kurios vystymasis galima būtų pasiekti nuo pat jos embriono iki subrendimo, išrašant jos gimimo metriką ir duodant pakeičiamą foto ir rutuliojimosi tarpinio fotografiją, ypač jei trūksta rašytinių šaltinių. Kaip bebūtų, atrodo, kad V. Pašuto pasiekė didžia dalimi ir žymiai geriau negu kas kitas prieš jį savo užsibrėžtą tikslą — suvestinai apibendrinti šaltinių duomenis ir istorikų pastebėjimus bei jų išvadas Lietuvos valstybės susikūrimo atžvilgiu.

Žinoma, šs V. Pašuto darbas atliktas, kaip jau minėta, ne be komunistine ideologija pagristų teigimų bei interpretavimų ar be marksistinių „džinguliukų“, kuriuos istorikas lengvai sugebės išskirti nuo niekų dėtų istorinių faktų.

Galas.

DOVANŲ SIUNTINIAI Į SOVIETŲ SĄJUNGĄ
IR KITUS UŽIMTUS KRAŠTUS

Su malonumu pranešame, kad PAGERINOME
MAISTO TEKSTILĖS ir VAISTŲ
bei kitų dalykų persiuntimą

Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir kitų informacijų

pas Montrealio atstovą

Mr. Manfred Kory

Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JŪS GALITE PILNAI PASITIKĖTI

Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia
dovanų siuntinių persiuntimo firma

INTERNATIONAL
GIFT PARCEL SERVICE

1126 SHERBROOKE ST. WEST. Tel.: VI 4-4860
Montreal 2, P. Q., Canada.

DO 6-8080

Quincailleries Jacob Hardware
REG'D.

Specialybė: DOVANOS

7610 Central St.

LaSalle.

NIAGAROS PUSIASALIS

GERIAU VEIKIME SUTARTINAI.

Wellando K. Vabalas ilgai rašas neva humoro reikalus, anksčiau ir parašė poeziją apie mūsų pusiasalio parengimą tvarkymo komisiją. Išreikiavo jį, kaip galėdamas ir patatė kryžių.

Komisija, kaip komisija — anie mirkt.

Kodėl anie mirkt?

Todėl, kad Wellando Vabalui visus peikti yra amatas. Nė ra buvę tokio organo, kurio K. Vabalėlis nebūtų papeikęs. Peikia jis ir visus tuos, kurie kua nors dirba. Bet peikia ir tuos, kurie nieko nedaro. Žodžiu K. Vabalėliui neįtikėtų nei pats Kliukinas iš Plinkšių balų prie Tausolo ežero!

Kalbant atvirai K. Vabalėlio insomnijos priežastis yra pavadas, kam vilniečiams gerai sekasi ruošti Jonines, o jam ne.

Tom Joninėm tikra istorija. Anais metais K. Vabalėlis per spaudą išsiaiškino, kad vilniečiai ir nevilniečiai yra vienos ir tos pačios rasės, pasirašė ran koves suruošti Jonines, kur kas šaunesnes už vilniečių.

Salę nusamdė anksčiau už vilniečius. Programą sugalvojo tikrai įdomia: vokiečių, bei ukrainiečių tautinius šokius. Buvo pakveista ir lietuvių tautinių šokių grupė iš Toronto, bet atsisakė viešai per spaudą duoda mi aiškios progos K. Vabalėliui išryškėti su savo išradimu.

Tą pačią dieną vilniečių Joninės vyko Meritone ir sutarė visą publiką į Meritoną, tuo padėdamas K. Vabalėliui ir jo tarptautinį teatrą visai glaudžiai ant menčių.

ZEMA KAINA

Laurentidėje,
prie Val-David,

parduodami žemės sklypai; yra privatus ežeras su pliažu; medžioklė, žuclė, ski, — veikia visus metus. Mažas įmokėjimas. Daugiau žinių suteiks St. Morkūnas, tel. PO 8-0890.

SIUNTINIAI

LIETUVON IR Į KITUS SOVIETŲ KRAŠTUS
per ANGLIJĄ ir ŠVEDIJĄ.

Visų rūšių siuntiniai pigiausiomis kainomis
per Janiną ADOMONIENĘ.

Siunčiame įvairiausius vaistus, gydymo reikmenis, medžiagas, drabužius, odas, avalynę, siuvimo mašinas, akordeonus, dviračius, maistą ir tt.

Užsakymai iš kitur primami paštu.

Siuntiniai pilnai apdrausti.

Kreiptis: 1319 St. Germain, Vile St. Laurent,
Montreal, P. Q. Tel. RI 4-6940.

Mosklo - Technikos naujienos

ZINKELIO TILTAS
ILGIAUSIAS AUTO-GELE

Danijoje statomas ilgiausias pasaulyje auto-geležinkelio tiltas. Jis bus 22 km ilgio ir su jungs Fiuno ir Zelando salas. Tiltas šaliai turės didelę ekonominę reikšmę. Iki šiol traukiniai ir automobiliai per Didžiojo Bello sąsiaurį keliai keltais.

DAUG ŽADANTIS
BANDYMAS

Daug kas svajojo apie nuostabių klijų, kuriais sakysime, galima būtų priklijuoti prie žandikaulio naują dirbtinį dantį. Oklendo (JAV) karinės jūrų ligoninės protezų laboratorijoje pagaminti klijai, kuriais šiuo metu buvo priklijuotas dantis. Jis lakosi jau daugiau kaip metus.

Su žmonėmis bandymai dar nebuvo atliekami, tačiau mokslininkai galvoja, kad jie bus daug žadantis. Naudojamus klijus iš esmės sudaro medžiagos, įeinančios į žmogaus kaulų sudėtį.

POPIERIUS -
TERMOMETRAS

Amerikiečių specialistai pagamino savotišką ir gana įdomų popierių. Kintant temperatūrai, jis keičia savo spalvą. Iš šio nodo jautrumo temperatūrai keičiamos juostelių tokio popieriaus galima sudaryti skalę, kuri lyg termometras rodytų temperatūrą. Be to, šis popierius galima panaudoti kai kuriose technikos srityse.

KAS GREICIAU MIRŠTA?

Naudojantieji alkoholį dažniau miršta nuo užkrečiamųjų ligų. Tai patvirtina bandymai su triušiais: viena jų grupė buvo normaliai maitinama, o kita su maistu kas dieną per 4 mėnesius buvo duodama porcija alkoholio. Po to abi grupės triušiu buvo apkrėstos džiovos bacilomis. Nuo džiovos daugiau žuvo alkoholio gėrusių triušiu.

IRIDOMIRMICINAS

Tai buvo prieš 15 metų, Mažų tropikų skruzdėlių priropojo ir krovinius laivus iš įvairių Pietų Amerikos uostų plaukiančius į Geniją. Pamažu šios skruzdėlės paplito po visą Italiją, kelyje naikindamos savo stambiusius „brolis“. Pavijos universiteto profesorius M. Pavanas susidomėjo šiuo reiškinio. Greit jam pavyko atskleisti užjūrio atėjusių veiklos paslaptį. Pasirodė, kad šių skruzdėlių analinė liauka gamina pilkos svalvos, vaško konsistencijos nuodą. 1948 m. italų mokslo akademijai pavyko atlikti nuodų kristalizaciją ir aguti ją grynai. Nuodas buvo pavadintas „iridomirmicinu“. Gausiais eksperimentaisrodyta, kad iridomirmicinas žudomai veikia daugelį vabzdžių rūšių, bet visiškai nekenksmingas žmogui. Toliau mokslininkų tyrinėjimai buvo nustatyti, kad Pietų Amerikos skruzdėlių nuodus galima sėkmingai panaudoti kovai su šiltnamio, choleros ir tuberkuliozės bacilomis.

Buvo mėginama nustatyti šio nuodo cheminę sudėtį ir pasikui pagaminti jį dirbtiniu, sintetiniu būdu. Mokslininkų darbas pavyko.

M. MAČIUKAS

VYRIŠKŲ IR
MOTERIŠKŲ RŪBŲ

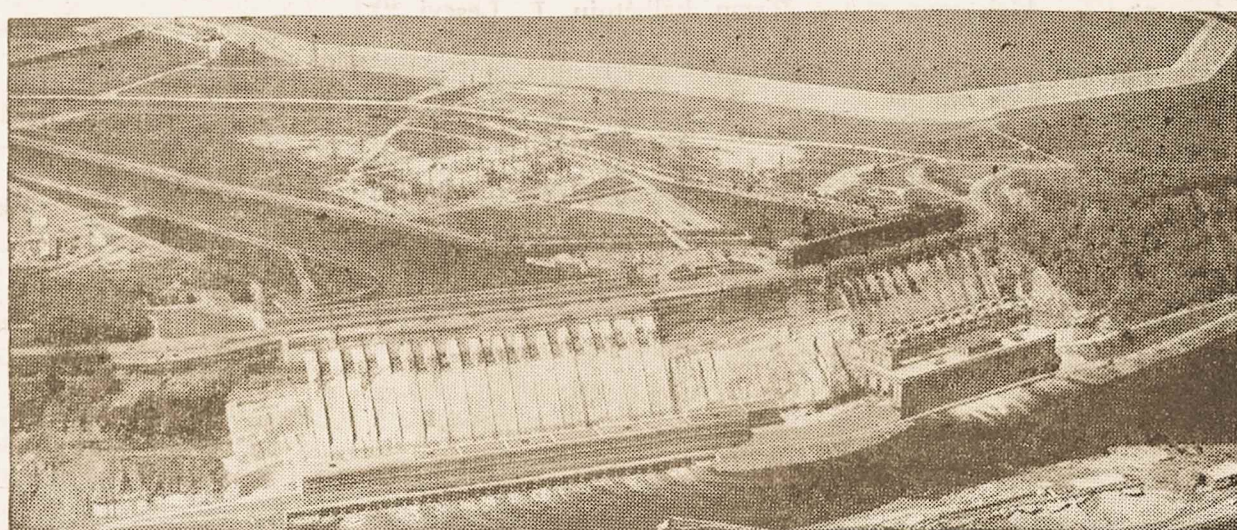
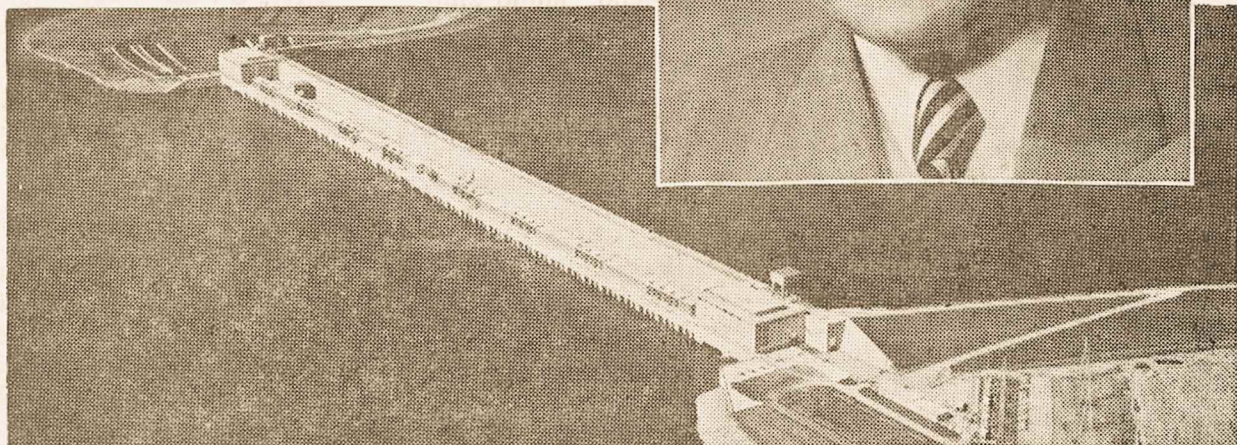
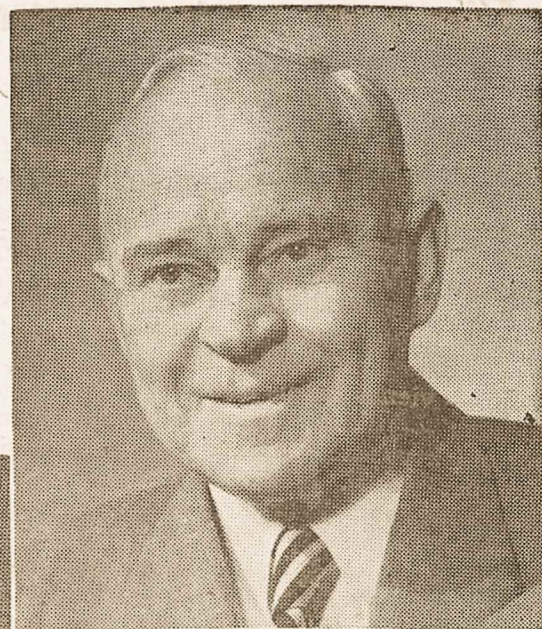
SIUVĖJAS

AUGSTOS KOKYBĖS
RANKŲ DARBAS
ANGLIŠKOS MEDŽIAGOS

79 ir 81 St. Zotique St. E.
Tel. CR 7-0051. MONTREAL.

PROFESORIUS
VINCAS ČEPINSKIS,

miręs 1940 m. rugpj. 22 d. Fiziologas, pedagogas, visuomenininkas. Fiziologijos moksluose specializavosi Petrapilyje, Šveicarijoje ir Vokietijoje. Vytauto Didžiojo Universiteto profesorius ir 1929 — 1933 jo rektorius, 1926 m. švietimo ministeris. Plačios kultūros mokslininkas, taurus žmogus.

Dr. Otto Holden, kuris surištas su daugeliu Hydroelektros darbų prie St. Lawrence upės ir prie Niagaros projektų Nr. 1 ir 2 (apačio). 1915 m. spalio vieną rytą jaunas Ontario Hydro inžinierius drebėjo žymėdamas vandens lygį prie naujos Eugenia elektros stoties. Bet kada jo užrašai nukrito į šaltą vandens srovę, jis sugriežė dantimis ir pasinėre kartu su jais. Tai buvo dr. Otto Holden, kuris atsistatydino iš Ontario Hydro vyriausio inžinieriaus pareigų liepos 15 d. Per 47 tarnybos metus jis įgavo pasaulinį garą, nes jo darbas susijęs su visais didesniais Ontario hidro - elektros projektais.

Otto Holden pradėjo dirbti Hydro komisiijoj 1913 m. kaip braižytojas, baigęs Toronto universitetą B. A. laipsniu, bet po papildomų studijų įsigijo civilinio inžinieriaus teises.

Jo pirmas darbas buvo ir Hydro pirmas — statyti dabar jau nesamą Wasdell Falls stotį prie Severan upės.

Nuo Wasdell Falls, kuris buvo žemiausias Hydro sistemoj, jis dirbo prie antros stoties — Eugenia prie Beaver upės, kurios tvėnkiny yra ir dabar augščiausias. Jo gabumai buvo pademonstruoti pilnumoj prie Cameron Falls stoties prie Niagara upės ir vėliau prie Niagara Queenston - Chippawa stoties, tuo laiku didžiausios pasaulyje. Vėliau ji buvo pavadinta Sir Adam Beck Niagara stotimi pagal pirmąjį Onario Hydro vadovą.

Otto Holden vadovavo visiems projektams ant Ottawa

upės, kur viena stotis buvo vadinta ir jo vardu. St. Lawrence buvo idomiausias. Ji pareikalavo didelės koordinacijos ir tampraus bendradarbiavimo visų jėgų.

Prie jo atsakomųjų Hydro darbų, Dr. Holden buvo paskirtas prie tarptautinio darbo — prie projektų ir konsultacijų Niagara upės stoties įrengimui.

Laikė 10 metų jis buvo išvykęs užsienius dalyvauti tarptautinėse konferencijose, studijuoti Europos ir Rusijos sistemas, dalyvauti konsultacijose darbuose Australijoje prie Sno vy kalmų hidroelektrinių projektų. Tarpe jo gausių apdovanojimų pažymėtinas jo Alma Mater suteiktas jam garbės diplomo — Inžinerijos Doktora (CS).

Otto Holden vadovavo visiems projektams ant Ottawa

upės, kur viena stotis buvo vadinta ir jo vardu. St. Lawrence buvo idomiausias. Ji pareikalavo didelės koordinacijos ir tampraus bendradarbiavimo visų jėgų.

Prie jo atsakomųjų Hydro darbų, Dr. Holden buvo paskirtas prie tarptautinio darbo — prie projektų ir konsultacijų Niagara upės stoties įrengimui.

Laikė 10 metų jis buvo išvykęs užsienius dalyvauti tarptautinėse konferencijose, studijuoti Europos ir Rusijos sistemas, dalyvauti konsultacijose darbuose Australijoje prie Sno vy kalmų hidroelektrinių projektų. Tarpe jo gausių apdovanojimų pažymėtinas jo Alma Mater suteiktas jam garbės diplomo — Inžinerijos Doktora (CS).

ATSIŪSTA PAMINĖTI

Juozas Kralikauskas. SVIE SA LANGE. Romanas. Nidos knygų klubo leidinys Nr. 29. 248 psl., 1960 m. Kaina klubo nariams 1 dol. minkštais ir 1.50 dol. kietais viršeliais. Adresas: Nida book club 1/2, Ladbroke Gardens, London, W. 11, England.

RINKTINĖ Nr. 6. Nidos knygų klubo leidinys. 1960 m. Kaina 50 ct. 80 psl.

NUO ARGENTINOS IKI
KANADOS

Atkelta iš 4-to pusl.

da, rugpjūčio 6 d. anksti rytą autobusu iš Clevelando pasileidau Hamiltono, Ont., link ir apie pietus jau buvome Hamiltone. Ši kelionė buvo tuo įdomi, kad turėjome keliauti visiškai pro Niagaros krioklį, kur teko sekančią dieną draugų au

tomobiliu nuvykti pasigrožėti šiuo gamtos grožiu.

Viesėdami Hamiltone pas M. ir J. Rybius, jų automobiliu buvome nuvežti į Londoną, Ont., kur aplankėme Argentinoj gyvenančių Br. ir A. Marcholcų gimines Kiaupus ir Žemaičius. Žemaičiai prieš maždaug metus laiko atvyko į Londoną, Ont. iš Argentinos.

Paviešėję Hamiltone, vyksime į Toronto, kur mūsų laukia Aloyzas Kuolas. Su Al. Kuolu teko susipažinti prieš 16 metų karo audrai siaučiant ir kartu pergyventi paskutines karo dienas Vokietijoje. Be to, Toronto gyvena gausus būrys draugų ir pažįstamų, su kuriais teko gyventi tremtinių stovyklose ir Anglijos barakuose.

Iš Toronto keliausime vėl link JAV ir ilgesniam laikui pasiliksime Sodus, Michigan farmoje. Su p. J. Bačiūnu susipažinau Argentinoje, kada jis šiuo metu pradžioje lankėsi.

Pasisvečiavęs pp. J. Bačiūno vasarvietėje, vyksiu į Čikagą, kur laukia apie šimtas iš Argentinos atvykusių pažįstamų ir draugų. Čikagoje apsisu pas E. ir J. Zubrickus, kurie gyvendamas Argentinoje buvo vo fotografas, manosios profesijos žmogus. Čikagoje pasisvečiavę, jau lėktuvu skrisime į L. Angeles, Calif. ir pradėsime kurtis iš naujo.

Kiekviename krašte pradžia yra sunki. Bent iš pirmųjų žvilgsnių į darbininko gyvenimą, JAV ir Kanadoje darbininkas gali turėti savo automobilį, televiziją ir erdvų butą, tai Argentinoje apie tuos dalykus nevisi tegali pasvajoti.

Apie savo ateities gyvenimą negaliu nieko kalbėti. Pagyvinsim, pamatysim.

L. Kančauskas.

Baltica Investment Corp.

Autorizuotas kapitalas \$ 120.000

prez. J. Skučas, RA 2-6152, 6966-44 Ave. Rsm.

Išd. E. Griganavičiūtė RA 7-4097.

Reikalų Vedėjas D. N. Baltrukonis, CR 6-5075.

Sta No DE LUXE DRY CLEANERS

117—6th AVENUE, LACHINE

ME7-6727

Sav. P. RUTKAUSKAS

Pinigus siųskite adresu: 7722 George St., Ville Lasalle,
Montreal 32, P. O., Canada.

HAMILTON

LIETUVIŲ BANKELIS „TALKA“ UŽBAIGĖ PIRMĄ PUSMETĮ

su gražiais rezultatais tiek na-
rių skaičiumi, tiek kapitalo dy-
džiu. Balansas, kuris suvestas
liepos 31 d. parodė:

Aktyvas:	
Paskolos nariams	170,117.65
asmeninės	
Paskolos nariams	58,923.38
morgičių	
Raštinės turtas bei	
inventorius	380.99
Deponuota OCU	
League	7,297.12

Kasa — banke laikomi
pinigai 33,264.31

Kasa — keitimo fondas 100.00

Balansas 270,083.45

Pasyvas:

Šerų sąskaita \$251,180.55

Depozitai 6,479.96

Išstojamasis nario mok. 17.75

Pereinamos sumos 18.75

Švietimo fondas 300.00

Garantijos fondas 3,634.70

Nepaskirstytas pelnas iš

1959 m. 410.27

Pelnas už šiuos metus 8,041.47

Balansas 270,083.45

Palyginant su praeitų metų
tuo pačiu laiku balansas yra
padidėjęs — 104,000 dol. (per
nai 166,594.38 dol.), išduotos
paskolos nariams padidėjo
92,000 dol., šerai paaugo
102,000 dol. Narių skaičius 452
(pernai 349) padidėjo 103 na-
riais. Tokiu tempu augant ga-
lima tikėtis metus užbaigti tu-
rint 300,000 dol. kapitalą. Per
liepos mėn. įstojo 15 naujų na-
rių. Kredito Komitetas leido
išduoti naujų paskolų 2,724.30
dol.

Bankelio darbas vyksta sklan-
džiai, nes dirbama pastoviai
dienomis nuo 9 val. ryto iki 1
val. p. p., o antradieniais ir
penktadieniais vakarais papil-
domai dirbama nuo 5 val. iki 8
val. vak. Bankelio raštinė yra
20 King St. E., antrame aukš-
te kambarys 13. Sekmadie-
niais po pamaldų 12 val. Para-
pijos salėje yra inkasuojami pi-
nigai ir teikiama informacija.
Šeštadieniais visai nedirbama.
Bankelio vedėju yra Lengni-
kas, kuris dirba pilną laiką ko-
operatinio bankelio reikalams.

Birželio 30 d. „Talka“ tikri-
no revizorius Mr. John Lamb
iš Ontario Credit Union Lea-
gue. Revzorius dvi dienas kruo-
pščiai knisosi po knygas, at-
skaitomybę, posėdžių protoko-
lus, paskolų išdavimą bei graži-
nimą ir bendrai tikrino visą dar-
bą. Revzorius rado viską viso-
je tvarkoje ir to patvirtinimui
liepos 29 d. gautas laiškas iš
Centro, konstatuojama, kad
„We were pleased with the ma-
nner in which your Crd. Union
is operating and congratulate
the Board, Committees and Of-
ficers for their efforts. Should
you require assistance at any
time please contact our Field
Representative in your area.
He is anxious to be of service
to you“.

TAUTOS FONDO ATSOVYBĖS

rengtą pasilinksminimą per
Civic dieną, rugpjūčio 1 d., ap-
lankė apie 250 svečių. Šokiai
vyko lietuvių mėgstamame
Brant Inn, Burlingtone ant ež-
ero kranto aikštelėje. Šiais me-
tais tai paskutinis Tautos Fon-
do renginys praėjus su pasi-
sekimu ir atnešęs gražaus pel-
no T. Fondo reikalams.

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDI- JOS PRENUMERATOS

apmokėjimo reikaluose patar-
nauja atstovė Hamiltone St.
Dalius. Taip pat naujai Liet.
Enc. norintieji užsisakyti, la-

bai lengvomis sąlygomis, gali
tai padaryti, nes įmokėjus už
vieną tomą prisiunčiamą visi
išleisti tomai, išmokėjimą išdė-
siant pačio prenumeratoriaus
pasirinktomis sąlygomis. Taip
gi yra gauta keletas simonių
Lietuvos žemėlapių išleistų Lie-
tuvų Enciklopedijos. Norintieji
įsigyti prašomi kreiptis pas
I.E. atstovą telefonu FU
5-8602.

HAMILTONE BEDARBIŲ VIS DAR YRA

gerokai daugiau negu praeitais
metais tuo pačiu laiku. Ieškan-
čių darbo vyrų, įregistruotų Dar-
bo įstaigoje, yra 7,386 ir mote-
rų 4,406, viso 11,792. Pernai
buvo įregistruota vyrų 3,822
ir moterų 3,622, viso 7,444.

FOTOGRAFAS LIETUVIS

Tarp Hamiltono lietuvių be-
siverčiančių prekyba bei kitais
darbais turime ir fotografą Al-
biną Juraitį, įsikūrusį savo ga-
žiai sutvarkytą studiją Hamil-
tone, netoli miesto centro, 105
Cannon St. E. Savo studijoje
atlieka visus fotografavimo dar-
bus: vestuvių, krikštynų, įvai-
rių parengimų, portretams, pa-
sams nuotraukas. Taip pat iš-
senų nuotraukų nuotraukų pa-
dina ir išryškina iki norimo dy-
džio. Prima aiškinimui filmus.
Nevisi žino, kad darbus atlieka
žymiai pigiau negu kitose stu-
dijose. Todėl iškilus reikalui
kreipkitės pas vienintelį lietuvi-
ų fotografą Hamiltone. A. Jurai-
čio nuotraukos dažnai puošia
ir žurnalų ir laikraščių pusla-
pius.

POTVYNIS FABRIKE

Rugpjūčio 12 d. plieno fab-
riką „Stelco“ ištiko potvynis,
pratrūkus 24 colių skersmens
vamzdžiui. Vanduo didelio
spaudimo varomas, taip greit-
kilo, kad trumpu laiku pasida-
rė ežeras apie dviejų akrų dy-
džio ir keturių pėdų gylio. Vie-
nu metu buvo susidaręs pavo-
jus, kad vanduo pradės semti
dideles plieno krosnis ir prasi-
dės bausis sprogimais. Tačiau
panaudojus visas galimas pas-
tanges ir priemones, kaip dide-
lius kranus ir buldozerius, ku-
riais buvo išardyti geležink. li-
nijos pylimai ir vanduo nuleis-
tas į žemesnes vietas. Tokiu bū-
du pavojus buvo pašalintas ir
išvengta milžiniškų nuostolių.
Vandens pompas uždarymo
įrengimai jau buvo atsidūrę 10
pėdų vandens gylyje ir jiems
pasiekti buvo iškivestas van-
dens naras. Fabriku padaryti
nuostoliai dar neapskaičiuoti.
Jame dirba trimis pamainomis
apie 8000 darbininkų. Vandens
sunaudoja kasdien apie 200 mi-
lionų kub. pėdų.

NETEKO VAIRAVIMO LEIDIMŲ

771 miesto auto mašinos vai-

A. LIUDŽIUS, B. L.,

Viešasis Notaras
(Notary Public)

Advokatas iš Lietuvos.

Namų, žemės ar bet kurio
biznio pirkimo-pardavimo
dokumentų sudarymas ir
visi kiti notariniai reikalai.

Teisiniai patarnavimai.
Morgičiai.

Istaiga: JA 7-5575;

Namų: FU 3-8928.

20 King Street East,
Hamilton.

St. CATHARINES, Ont.

TURIME ISSIAISKINTI

„Nepriklausomos Lietuvos“
Nr. 30(696 1960 m. liepos 27
d. straipsnyje „Žodis Parengi-
mų Registracijos Komisijai“
yra paliesta mano pavadė net
kelius kartus. Straipsnį pasira-
šo slapyvardė Kazys Vabalė-
lis.

Kadangi minimam straipsny-
je esu statomas griovėju, dikta-
torium ir bendrai kenksmingu
visuomenės žmogumi ir nežino-
damas kas toks slepiasi po Ka-
zio Vabalėlio slapyvardę pra-

šau mėnesio laikotarpyje pasi-
sakyti kas toks yra K. Vabalė-
lis ir su kuo turiu reikalą tą da-
lyką aiškintis.

Nurodytu laiku nepasisakius
savo tikros pavadės, pilnai tu-
rėsiu teisę skelbti viešumon,
kad po K. Vabalėlio slepiasi lie-
tuviško darbo ardytojas — ko-
munistų agentas ar kitas kas
nors prieš lietuvių tautą nu-
statęs.

Keiškiu pagarbą
Juozaus Dilys.

Laisvoji tribūna.

DĖL MANO ŽODŽIO IS ST. CATHARINES.

„Naujienų“ Nr. 169 buvo at-
spausdintas J. Šarapnicko strai-
psnis „Mano Žodis“ ir tuo pa-
čiu laiku „Nepr. Lietuvos“ nr.
31(697) to paties turinio ir au-
toriaus atviras laiškas.

Kokiam tikslui šie straipsniai
atsirado spaudoje, kiekvienas
perskaitęs įsitikins, kad tas da-
roma tikslu suardyt mūsų veik-
lą ir pakenkti organizacijai—
SLA kuopai. Abiejuose laikraš-
čiuose J. Š. iškreipdamas fak-
tus ir pasiremdamas tik mela
gyste stengiasi save išskirti
didelius vyrus, o tuo pačiu ki-
tus kuopos aktyvesniusius as-
menis ir pačią kuopą kiek gali
ma labiau apjuodinti. Kadangi
tarp kitų esu ir aš paliestas ir
norint savo kuopos palaikyti
gerą vardą, esu kaip ir privers-
tas išskirti viešumon visą tei-
sybę.

Ši chaosą bei ardomąjį dar-
bą J. Š. kelia jau bemaž nuo
pradžios įsisteigimo mūsų ku-
pos. Tikslai dar nebuvo kelia-
ma viešumon, viskas baigdavosi
su vienu kitu aštresniu žodžiu
savųjų tarpe bei susirinkimuose.
J. Š. aštresnę formą įėjo, kaip
J. Š. dėl kriminalinio elgesio
(SLA Centro raštas) iš fin. sek-
retoriaus pareigų turėjo pasi-
traukti. Po to, stengdamasis
savo prarastą vietą ir vardą at-
gauti, prieš valdybą, o ypač
prieš fin. sekr. (būklai šioji
vieta tik jam priklauso) išsila-
vodavo nebūtinų dalykų ir leis-
davo narių tarpe stengdams ki-
tus pastatyti netinkamais, o sa-
ve išskirti. Taip elgdamasis, su
laiku jis visiškai neteko narių
pasitikėjimo ir šiais metais ko-
vo 26 d. per rinkimus netik-
kad liko neišrinktas į fin. sekr.,
bet visai nepatenka į kuopos
valdybą. O dar didesnis jam
smūgis buvo, kai J. Š. nepaten-
ka atstovu į Pittsburgo suva-
žiavimą. Tik likęs su pusantru

ruotojas neteko vair. leidimų
per pirmąjį šių metų pusmetį.
Pernai tuo pačiu laiku buvo at-
imti 457 leidimai. Mat, Ont.
provincijoje veikia 12 taškų
sistema. Už kiekvieną važiavi-
mo taisyklių nusižengimą nu-
braukiama po 2, 3 ar daugiau
taškų, priklausomai nuo nus-
žengimo dydžio. Kas taškų ne-
tenka, netenka ir vairavimo tei-
sės.

Z. P.

BELLAZZI — LAMY, INC

DO 6-6941 7679 George St., Ville Lasale.

Išvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai.

Insuliacija, Ten-Test, Masonite, statybinis popieris.

SIUNTINIAI NAMIŠKIAM

Lietuvių Prekybos B-vė., Anglija.

Montrealy: Aug. Mylė. Tel. UN 1-8675

991 St. Elizabeth St., Montreal 18. P. Q.

SIUNTINIAI PILNAI APDRAUSTI.

A. NORKELIŪNAS

Commissioner of the Superior Court of Montreal

MONTREAL ENTERPRISES REG'D.

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS.

6695—35-ta Ave., Rosemount (kamp. St. Zotique)

Montreal 36, Que.

Tel. RAYmond 7-3120.

SUGRĮZUSIEJI IŠ LIETUVOS PASAKOJA

Atkelta iš 3-čio psl.

pasiekėme liepos 15 d. Labai
gražiai sutiko, mergaitės gėlių
įteikė. Parodė atstatytą Gedi-
mino pilį (faktinai pilis dar ne
atstatyta) ir paleido namo. Aš
vykau pas brolių. Man davė ma-
šiną, bet šiferis užvažiavo ne
tuo keliu — mašina įklimpo į
purvą ir negalima buvo išva-
žuoti, iki brolis atvyko su
troku ir pasvežė namo. Pavie-
šėjus, brolis pasiūlė nuvažiuoti
į Skernemunės atlaidus. Ten
radome besimeldžiančius žmo-
nes. Žmonės meldžiasi, pote-
riauja ir niekas jų nevaržo“, —
sako p. Juška. Klumpių jau ne-
ra, kaip palikau išvykdamas.
Dresių, žinoma, moterys taip
nekeičia, kaip čia pas mus. Ta-
da vykome į šventę, kuri pada-
rė didelį įspūdį. Dainininkų 30
tūkstančių. (Tiesa paskelbė 22
tūkstančius). Tiek niekad ne-
mačiau ir nematysiu. Mariam
polė, dabar Kapsuke, viskas at-
statyta. Palangoje nemačiau,
kad kas būtų blogai apsiren-
gęs. Čia kaibama, kad Lietuvo-
je neleidžia melstis. Tai netei-
sybė, nes žmonės laisvai mel-
džiasi. Gėrimai suvaržyti. Taip
yra ir Maskvoje. Nėduoda,
kiek nori, gerti. Kodėl taip? Sa-
ko, iš gėrimo naudos nėra.
(Daugelio kitų liudijimu, priva-
čiai sugrįžusiųjų pasisakymais
ir sovietinės spaudos žiniomis,
vis dėlto Lietuvoje per daug da-
bar geriama. Dar blogiau, kad
vyrauja „krūminės“ — „samogo-
no“ varymas. A. Jonyno apy-
sakojė, „Paskutinė vakarienė“,
kuri dabar eina N. L.-je atkar-
pose, aiškiai parašyta, kad sa-
magonas varomas ir geriamas,

rėjo įnešti ne mažiau kaip \$20.
00, tačiau iš J. Š. kuopa nei vie-
no cento negavo. Kur gi tas
prapuolė valiutos skirtumas,
būnant J. Š. finansų sekreto-
riumi? Ar ir čia kalta rev. kom.
bei valdybos?

Kaip nariui ir lietuviui aš no-
riu priminti, kad Jūsų pasirink-
tas kelias neatitaisys Jūsų var-
do ir nepriduos didesnio narių
pasitikėjimo. Gražiai skamba
SLA pasisakymuose, kad visi
esame broliai ir sesės, bet gi
yra, kurie broliškumu prisi-
dengdami tuos brolius šmeižia
(skundas prieš kuopos v-bą
Centrui š. m. geg. 24 d.). Kie-
no gi čia naudai?

Jei ir Hamiltono Liet. Namų
šėro pirkimo reikalą būtų iške-
lęs kas nors kitas, būtų geriau su-
prasta ir rimčiau svarstyta, bet
ši klausimą iškėlus J. Š. nariai
priėmė už nerimtą reikalą ir di-
duma nesiėmė visai jo spręsti.
Ar gi rimtas reikalas skelbti
spaudoje, kad per metus už
simtą dolerių galima uždirbti
\$143.70? Mes turėdami kaso-
je apie porą simtų, nenorime
didelių uždarbių. Mes norime
turėti tik savo reikalams, kad
rengiant parengimą, ar atsira-
dus kitiems būtiniais reika-
lams, turėtume kasoje ir ne rei-
kėtų pas kitus skolintis.

Mūsų gi kuopos kasininkas
jau kartu ir b-nės kasininkas ir
jau 5 metai tose pareigose. Juo
visi pasitiki ir yra pateikti. Jo
kių nesąžiningumų nebuvo ir
nėra ir šiais metais po rev. ko-
misijos už tvarką kasoje evdi-
me gavo viešą pagyrimą.

Baigdamas noriu atsakyti,
jau kartu ir b-nės kasininkas ir
jau 5 metai tose pareigose. Juo
visi pasitiki ir yra pateikti. Jo
kių nesąžiningumų nebuvo ir
nėra ir šiais metais po rev. ko-
misijos už tvarką kasoje evdi-
me gavo viešą pagyrimą.

Dr. Roman Pniewski

Daugiametė praktika didelėse ligoninėse ir klinikose
Vidaus ligų, akušerijos ir venerinių ligų specialistas.
3537 PARK Ave, Montreal. Tel. VI 5-7623

Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų.

LIETUVIŠKOJE MEDŽIO DIRBTUVĖJE

BALTIC

Daromos įvairios durys, langai, virtuvėms kabinai
ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.

SAV. K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS

yra tos srities specialistai su 22 metų praktika

Lietuvoje, Vokietijoje, Anglijoje ir Kanadoje.

Lietuviams nuolaida.

Adresas: 547 Lafleur Str., Ville LaSalle,

Montreal, P. Q.

Tel.: DO 6-3884.

TAUPLYK IR SKOLINKIS BANKELYJE „TALKA“

Išduodamos paskolos iki \$3,000. Morgičių paskolos iš 7%
iki 50% turto vertės. Indėliai, paskolos ir nario gyvybė
apdrausta.

Darbo dienos: pirmadieniais, trečadieniais, ketvirtadieniais
9—12 val. ryto; antradieniais ir penktadieniais 9—12 val.
ryto ir 5—8 val vakare, Minden Building, 20 King St. E.,
Room 13, notaro A. Liūdžiaus įstaigoje II augšte,
tel. JA 7-5575.

Paskutinė gegužinė ši sekmadienį rugpj. 28 d.

Muzikinę programą ir šokius maloniai sutiko pajauinti G. Mačionio ir P. Petronio kapela.

Varžybos bus premijuojamos.

Oficiali pradžia 2 val. po pietų, bet vykti gali bet kada. Vykti geriausia 18-tu keliu, pro Terrebonne ir privažiaus Mascouche, sukti kairėn, link La Plaine. Tuo keliu va

žiuojant, tiesiai pataikysite į pp. Girinių ūkį, prie kurio bus ir ženkla.

Gegužinės pelnas skiriamas NL Mašinų fondui.

MONTREAL

EKSKURSIJA Į LIETUVIŲ DIENAS

(rugsėjo 3—5 d.) Toronte.

1) Traukiniu: 15 ir daugiau asmenų grupei duodamas 1 bi letas ten ir atgal ir jo kaina 16 dol. Vaikams 5—11 m. — pusė kainos. Traukinys iš Central station išeina penktadienį (rugs. 2 d.) 10.05 v. v. fr 12 v. (vietos laiku). Grįžtama iš Toronto rugsėjo 5 d. kada bus grupės nutarta.

2) Autobusu: atskiras autobusas kainuoja 461 dol. Sėdimų vietų — 37. Jeigu susidarys pilnas autobusas, tada asmeniui kainotų ten ir atgal apie 12.5 dol. Išvažiuojama ir grįžtama — kada bus nutarta.

3) Automobiliais: kas važiuoja automobiliu ir gali paimti ke leivių, arba kas nori važiuoti, bet neturi priemonių — prašo mi pranešti telefonu DO 6-7639 po 6 v. v.

Visi, kas nori ekskursiją vyk ti į Lietuvį Dienas, prašomi pranešti ir sumokėti pinigus J. Adomaičiui, susizinant telef. DO 6-7639 kasdien po 6 v. v.

Užsirašymo laikas baigiasi rugpjūčio 30 d.

Seimelio prezidiumas.

ZALGIRO IR TAUTOS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

Montrealio L. B. seimelio prezidiumas nutarė šio rugsėjo mėn. 11 d. 15 val. 30 min. D. Arcy McGee salėje (220 Pine Ave W.) ruošti 550 m. Zalgi rio mūšio suakties ir Tautos šventės minėjimą.

Paskaitą skaityti atvyks iš Čikagos Lietuvos istorijos auto rė dr. V. Sruogienė.

Koncertinės minėjimo pro gramos dalyviai bus pranešti sekančiam „N. L.“ numeryje.

Minėjimo išlaidoms padeng ti nustatyta įėjimo auka nema žiau 1 dol. Moksleiviai ir jauni mas iki 16 m. — įeina nemoka mai.

Seimelio Prezidiumas.

Dr. J. ŠEMOGAS

5441 Bannantyne, Verdun.

Pirmadienį ir ketvirtadienį 7—9 p. m.
antradienį ir penktadienį 2—4 p. m.
trečiadienį 2—4 ir 7—9 p. m.
šeštadienį 11—1 p. m.

PO 7-3175; namų DO 6-9582.

DANTŲ GYDYTOJAS

Dr. J. MALISKA

2 biurai:

5441 Bannantyne, Verdun.

1396 St. Catherine St. W.

(prie Bishop).

Siute 419, tel. UN 6-8235

Namų tel. DO 6-0682

Dr. C. BEDARD, B.A., D.C.

Chiropractor

HU 4-5527

5881 Monkland Ave.,

N. D. G., Montreal.

Nosies, gerklės ir ausų

specialistas ir chirurgas

Dr. R. CHARLAND

78 St. Joseph Blvd. W.

VI 2-9958

Dr. F. Andrukaitis

956 SHERBROOKE E.

Tel.: LA 2-7236

„LITAS“ PRAILGINA DARBO LAIKĄ

Paskutiniame „Lito“ valdy bos posėdyje nutarta narių pa togumui ir banko veiklos išplė timui pailginti banko operacijų laikas.

Nuo rugsėjo 1 d. „Litas“ bus atdaras:

Sekmadeniais: nuo 10.30 iki 1 val. banko patalpose, kaip lig šiol.

Darbo dienomis: 1451 Crawford Bridge Ave, Verdun.

Rytas: pirmadieniais nuo 10 iki 1 val., šeštadieniais nuo 10 iki 12 val.

Vakaras: pirmadieniais, tre čiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 8 val.

Visomis tomis valandomis bus atliekamos visos „Lito“ operacijos: priimami ir išmoka mi indėliai atidaromos naujos s-tos, priimami pareiškimai pas koloms ir t. t.

Visi nariai ir būsimi nariai maloniai kviečiami šiais „Lito“ siūlomais patogumais pasinau doti.

Pr. Rudinskas, sekr

AR ŽINAI,

kad Toronto lietuvių kredito unija „Parama“ jau perlipo vie ną milijoną dolerių? Tuo tarpu mūsų „Litas“ dar tik artėja prie \$400,000. Ar mes, mont realiečiai, biednesni, ar tik neap dairesni? Greičiausia, kad tik neapdairesni. Kodėl neatidary ti „Lito“ s-tos arba nepervesti savo indėlių iš kitų bankų? „Li tas“ moka 4¼ palūkanų ir duo da nemokamą draudimą, o ki tur gauni tik plikus 2¼.

● P. A. Paškevičienė atostogų išvyko į JAV, George Lake, N. Y.

GEOLOGIJOS INŽ. RIMO JURKAUS IR MARIJOS SINIŪTĖS

sutuoktuvės įvyks šeštadienį, rugsėjo 3 d. 11 val. Aušros Var tų parapijos bažnyčioje, vedybi nės vaisės — Dr. J. Šemogo namuose. Daug laimės jaunai lietuviškai porai.

Dr. V. PAVILANIS

3439 Beaconsfield,

N. D. G., Montreal.

HU 1-8437

Dr. A. O. JAUGELIENĖ

Dantų Gydytoja

1410 Guy St., I a. 11 kamb.

WE 2-6662; namų PO 8-8096

ADVOKATAS

STASYS DAUKŠA, LL. D.

4 Notre Dame St. E.

Suite 901

UN 1-8933

ADVOKATAS

JOSEPH P. MILLER,

B. A., B. C. L.

Suite 205

168 Notre Dame St. E.

Montreal. UN 6-7026

Res.: 40 Lafleur,

LaSalle, tel. DO 6-1570

NOTARAS

JUOZAS BERNOTAS

B. A., B. C. L.

215 St. James West.

Anglija.

Tel.: AV 8-3115.

Namie 2654 Hogan

Tel.: LA 6-7023, 7—9 v. v.

Dėl lietaus rugpjūčio 21 d.
L. K. MINDAUGO ŠAULIŲ KUOPOS

ruoštoji

tradicinė šaulių gegužinė nukeliama į ši sekmadienį

rugpjūčio 28 d.
su anksčiau skelbta programa.

MASKVA NEISILEIDŽIA LIETUVIŲ TURISTŲ

20-mt Montrealio lietuvių šie met nuo ankstyvo pavasario rū pinosi gauti vizas nuvykti į Lie tuvą ir aplankyti savo tėvus, gi mines, pasižiūrėti savo senųjų tėviškių. Daugelis jų norėjo pa matyti dainų šventę. Buvo su siraše 20 asmenų. Rusijos kon sulatas Ottawoje surinko jų pa reiškimus ir anketas ir dabar tik tai leidžia važiuoti į Lietuvą 5-kiems asmenims: p. Virbalui, p. Mikulienai, p. Strėlienei ir dar dviem, o visiems kitiems į Lietuvą važiuoti neleidžia.

● Serga: Ona Arlauskienė, Vil kelis Jonas buvo operuotas, bet jau pasveiko. Sirgo Petras Naura, bet pasveiko. Sunkiai serga Adomas Ramanauskas. Elena Vanagienė gydosi Vik toria ligoninėje. Serga p. Kli ševičius, p. Žilinskienė, Uršu lė Vaisvilienė, Juozas Bilskis, p. Baltuškevičius, Ono Jurgic kienė, pp. Mikulienė. Juozas Vasiliauskas gydosi Viktorijos ligoninėje.

● Pp. Kęsgailos ir pp. Juodvir šiai platesnio apsipazinimo su apylinkių vietovėmis, sekmadie nį buvo išvykę už Platsburgo lankyti istorinių vietų ir gam tos nepaprastumų.

SIUVĖJAI LAIMĖJO

CLC unijos siuvėjos, kurių yra apie 12 tūkstančių, pasira šė naują sutartį, kuri nustatė darbo savaitės sutrumpinimą: nuo 1962 m. sausio 1 dienos 40-ties valandų darbo savaitė su trumpinama ligi 39 val., o nuo 1963 m. sausio 1 d. — iki 37½ valandų, paliekant tą patį at lyginimą, kuris dabar pakeltas.

PAPILDOMA

DĖL VAISTŲ SIUNTINIŲ Į LIETUVĄ

Visus, kurie norėtų pasiųsti vaistus senąją tvarka (be re ceptų), prašau duoti užsaky mus: paprastu paštu iki rugpjū čio 28 d., o oro paštu iki rugse jo 7 d. Vėliau vaistams siųsti bus reikalingas iš Sovietų dak taro receptas su antspaudu „vaistams iš užsienio“.

Janina Adamonienė

Siuntiniai į Lietuvą.

TAISAU IR DAŽAU

lengvas mašinas.

Lietuviams nuolaida.

Skambinkite telef. DU 9-0571.

V. Sušinskas.

Taupyk ir skolinkis

SAVO KREDITO KOOPERATYVE

„LITAS“

Santaupos pilnai apdraustos. Paskolos leng vai ir greitai duodamos bet kokiam geram tikslui. Bankas veikia: Šiokiadieniais 1451 Crawford Bridge Ave, Verdun.

Rytas — pirmadienį nuo 10 iki 1 val. ir šešta dienį nuo 10 iki 12 val.

Vakaras — pirmadienį, trečiadienį ir penkta dienį nuo 7 iki 8 val.

Sekmadeniais Aušros Vartų Parapijos salėje banko patalpose nuo 10.30—11 val

Pirm. A. Norkeliūnas RA 7-3120. Ved. D. Jurkus PO 7-4280

TORONTO

LIETUVIŲ NAMAMS YRA SEŠTADIENINĖ LIETUVIŲ PASIŪLYTA PIRKTI MOKYKLA

šale esantis kino pastatas. Šiam tikslui buvo sukurta žinovų komisija, kuri apžiūrėjus pasta tą konstatavo, kad norint jį pri derint prie L. Namų pastato, reikėtų atlikti labai stambus re montas, kuris nepateisintų idė tų išlaidų. Jei šale to kino pas tato prieinamomis sąlygomis pavyktų nupirkti dar du seni namai, tuomet, tuos namus ir kino pastatą visai nugriovus, šale Liet. Namų galima būtų padaryti didelę aikštę mašinų parkinimui, o su laiku panaudo ti ir didesnių L. Namų staty bai.

Komisijoje dalyvavęs staty bininkas J. Strazdas, pasikvie tęs ekspertus, apsiėmė ši reika lą smulkiau išnagrinėti ir davi nius patiekti L. Namų Valdy bai.

MIRĖ STASYS KLUMBIŠ

Sekmadienio rytą Queen Elisabeth ligoninėje, po sun kios ligos mirė a. a. Stasys Klumbis, tesulaukęs 59 metų amžiaus. Velionis kilimu žė maitis nuo Tauragės. Apie 20 metų Neprik. Lietuvoje tarna vo. policijoj. Velionis pasižymė jo sugyvenamu charakteriu ir uolumu padėti žmonėms. Palai dotas iš šv. Jono Kr. liet. par. bažnyčios, Toronto lietuvių ka pinėse.

MŪSŲ SERGANTIEJI

Ekon. dr. Kl. Liutkui, ilgo kai kankinamam taip vadina mam lumbago, šiomis dieno mis šv. Juozapo ligoninėje pa daryta sėkminga operacija ir li gonis sveiksta.

Kiek anksčiau tokia pat, bet jau sudėtingesnė operacija bu vo padaryta V. Skrinksienei.

● Kūr. sav. St. Čepas, ilgus me tus Dundas g. laikęs maisto pro dukty krautuvę, nesuistarda mas su savininku dėl tolimes nės nuomos, krautuvę likvida vo.

PAVYZDINGOS VESTUVĖS

Montrealietis Vytautas Puch teris, didelės ir gražios šeimos narys, veddamasis pasiėlgė taip, kaip patartina pasielgti ir daugeliui lietuvių, — jis, nerasdamas patinkamos lietu vaitės Montrealyje, susižinojo su lietuvaite, kilusia iš Trakų, bet karuo audrų nublokšta į Varšuvą, su ja išsiaiškino visus rūpėjusius klausimus, o kai pa sirodė, kad susitarimas yra, su darė jai, — Onai Novickaitė, — dokumentus ir ją atsikvietė šeštadienį, rugpjūčio 20 die ną Aušros Vartų bažnyčioje Tėvas J. Aranauskas, S. J., iš kilmingai sutuokė Vytautą Puchterį su Daktare Ona No vickaitė. Po to DLK Vytauto klube įvyko labai gražios ir jau kios vestuvių vaišės, kuriose su kūrūsieji šeimos židini buvo pa sveikinti, apdovanoti ir palin kėti laimingo gyvenimo.

Dr. Ona Novickaitė, medici na pradėjusi studijuoti Vil niaus universitete, Varšuvoje baigė ir dabar pasiryžusi Mont realyje gauti gydytojos teises. Nuoširdžiai sveikiname ir linki me sėkmės.

MASSON FURS

J. GRAŽYS

Parduoda gatavus, siuva naujus, remodeliuoja ir tai so senus

kailinius paltus.

Vasarai saugus išlaikymas su apdraudimu.

3365 Masson St.,

Montreal.

Tel. RA 1-6005.

SUSITUOKĖ INŽ. PR. GVILDYS

Praėjusį šeštadienį, Roches teryje susituokė torontietis inž. Pranas Gvildys su ročesteriete lietuvaite Ina Vidmantaitė. Jaunuosius sutuokė iš Toronto atvykęs kun. P. Ažubalis. Ves tuvių vaišėse dalyvavo arti po ros šimtų svečių, kurių tarpe apie septyniasdešimt jaunojo bičiulių iš Toronto. Inž. Pr. Gvildys Kanados lietuviams yra pažįstamas kaip stalo teni so Kanados čempionas. Savo jaunuoliška dvasia ir meile sportuojančiam jaunimui, lietu viškojo jaunimo tarpe labai mylimas. Prieš keletą metų jis Toronto universitete puikiai bai gė inžinerijos studijas. Jaunoji yra baigusi gimnaziją ir yra pa siryzusi Toronte tęsti studijas toliau.

Raštinė: LE 4-4451

Dr. P. MORKIS

DANTŲ GYDYTOJAS

Vakaras ir šeštadieniais

pagal susitarimą.

1082 Bloor W., Toronto 4.

(į rytus nuo Dufferin St.)

● Lietuvių Dienos pamaldas laikys Toronto vyskupas Fran cis Allen, o pamokslą sakys kun. dr. J. Gutauskas. Pamal dos vyks lietuvių kapinėse, už miesto.

SUSITUOKĖ KARUTĖ GERHARDAITĖ SU RIMU ŠLAPKŪNU

praeitą šeštadienį šv. Kazimie ro parapijos bažnyčioje. Sutuokė klebonas J. Bobinas. Mišių metu giedojo solistas Antanas Keblys.

Veiklioji Montrealio lietuvių tautinių šokių būrelis narė Ka rutė Gerhardtaitė iškėkėjo už studento Rimo Šlapkūno iš Wa terbury, Conn. (ne už Šlap kausko iš Worcester, Mass., kaip buvo klaidingai suminėta užpraicime „N. L.“ n-ryje).

Šaunias vestuvių vaišės su ruošė jaunosios tėvai. Jaunąjį vestuves atlydėjo tėvai, brolis, senelis ir mokslo draugas. Ves tuvėse dalyvavo ir buvusieji montrealiečiai pp. Liaudinskai su dukra Gražina iš Waterbu ry, Conn.

Laimingo gyvenimo jauną jai porai!

I. G. ELECTRIC R'd.

Elektros kontraktorius

IGNAS GURČINAŠ

3260 Curatteau

Montreal. Tel. CL 5-5515

DISTR. ESTATE BROKERS

177 Sherbrooke W. VI 2-8501

F. Jasutis LA 2-7879

A. Markevičius ... CR 9-9793

P. Adamonis ... RA 2-2472

P. Baltuonis ... LA 6-2084

Pr. Rudinskas ... HU 1-2957

Sekite mūsų skelbimus apie paskirus objektus N. L., T. Z., Star, La Press.